

Filatelisten

Svensk filatelistisk tidskrift | Årgång 123 | Nr 6 2022

Ny form

Vår tidning har
fått en makeover!

Hannes Kolehmainen

- hjälten från solskensolympiaden

Australiens kängurur

... och mycket mer!

Elisabeth 60 år

Vi firar vår kanslichef!

NorrPhil 2022

Info på sidorna 15 och 38

The
Circular
Market

TRADERATM

Nå ut till flera på Tradera!

Med över 3 miljoner medlemmar utgör vi Sveriges största cirkulära marknad. När du lägger ut dina frimärken på Tradera ökar helt enkelt chansen att du får dem sålda på ett snabbt och smidigt sätt. Inom kategorin Frimärken finns nu också attribut som ska göra det enklare för dig som säljare att veta i vilken kategori som din annons ska publiceras. Attribut gör det även lättare för dig som köpare att hitta specifika frimärken.

Vi ses på Tradera!

**T
R
A
DERA**TM

Faroe Islands Stamps

New Franking Labels Folder

Date of issue 01.08.2022

This is the third collection folder in the series of folders with Faroese franking labels.

The folder contains five sets of ATM self-adhesive franking labels issued in 2018 to 2022.

The motifs are: Faroese lighthouses, coastal fishing, hay harvesting, storytellers and public transport.

Order stamps: en.stamps.fo

Filatelisten

Svensk filatelistisk tidskrift
Nummer 6 2022 | Årgång 123

Filatelisten är Sveriges Filatelistförbunds medlemstidning och ges ut med åtta nummer 2022.

Filatelisten trycks hos Linderoths tryckeri i Vingåker.

Prenumeration: 520:-/år (inom Sverige)
Vid medlemsfrågor/utebliven tidning, kontakta SFF:s kansli: 073-203 02 00

Redaktionen adress:
SFF – Filatelisten | SFF Kansli
Glasfibergatan 8, 2 trappor
125 45 Älvsjö
Layout: Karin Kjäll, tel: 0722-52 77 92
Ansvarig utgivare: Rikard Azelius

Internet & e-post
<https://sff.nu> | redaktion@sff.nu

Utgivningsplan 2022:
Vår: vecka: 5, 10, 15, 20
Höst: vecka: 35, 40, 45, 50

Annonspriser:
1/1 sida 3.680:-
1/2 sida 2.140:-
1/4 sida 1.200:-
1/8 sida 600:-
1/16 sida 350:-
Småannonser på Marknadsplatsen 50:-

**Annonsbokning till nästa nummer
senast 19/10. PDF-original 25/10.**

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt icke beställt material ansvaras ej. Den som sänder material till SFF – Filatelisten anses medge publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

Omslagsbild: Autumn Mott Rodeheaver

Ny på jobbet!

Jag heter Karin Kjäll och är ny layoutare för tidningen. Som ni redan har märkt är det många estetiska nyheter i den, och jag hoppas att ni kommer att gilla denna nya stil!

Även om det är mycket nytt nu ska du fortfarande kunna hitta i tidningen. Mycket av innehållet är som tidigare, även om det kanske blir något kreativt tillägg! Läs mer om mig på sidan 28.

Karin Kjäll

PS. Artiklar och läsarinlägg tas gärna emot med e-post till redaktion@sff.nu, helst som bifogade worddokument. Observera att bilder och illustrationer (upplösning lägst 300 dpi) inte ska inkluderas i dokumentet utan måste bifogas som egna bildfiler (helst jpg-format). Var noga med att markera vilken bild som ska vara var i artikeln. Det är också viktigt att ni skriver vem som författat artikeln samt tagit bilderna. DS.

Förbundskansli

Kansli Elisabeth Björklund Joback
Besöksadress Glasfibergatan 8, 2 tr, Älvsjö
Postadress Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö
Telefon: 073-203 02 00

(helst måndag – torsdag
09.00 – 11.00, andra tider kan
du lämna ett meddelande eller
skicka ett mejl)

E-post kansli@sff.nu
Internet <https://sff.nu>, eller
scanna qr-koden.

Bankgiro 581-6772

Sveriges Filatelistförbund, SFF är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

Innehåll

- 6 Ordföranden har ordet
- 7 Frimärkets dag
- 8 Styrelsen informerar
- 9 Klubbat på auktion
- 12 Filatelistens samlarskola
- 15 Var i hela världen ... ?
- 15 NorrPhil
- 16 Hannes Kolehmainen – hjälten från solskensolympiaden
- 23 Elizabeth II 1926-2022
- 24 Elisabeth – en engagerad 60-åring
- 28 Vem ligger bakom Filatelistens nya utseende?
- 30 Den reklamerade postanvisningen 1917
- 31 Nytt från Slaniasamfundet
- 32 Sjömannen Lars Odman
- 34 Höstupptakt på Bänkåsviken Alnö
- 35 Stamps in Svedala
- 36 Rune i Bäckens sommarauktion
- 39 Australiens kängurur
- 42 Svensk postfilateli, år 1975 till ca 2002
- 46 Nordiska frimärken – nya utgåvor
- 48 Staffa – ett paradiset för motivsamlare?
- 52 Hurra, hurra!
- 53 Annonsspussel
- 54 Marknadsplatsen
- 56 Möten
- 59 Kommande aktiviteter

*Nästa nummer kommer
ut den 11 november*

Ordföranden har ordet

Nu har hösten kommit och med den har aktiviteterna i våra klubbar kommit igång. Det verkar som om covid inte längre lägger några hinder i vägen för att träffas, vilket är bra. Ett annat säkert hösttecken är att auktionsverksamheten dragit igång på riktigt.

Min filatelistiska höst började med att jag blev inbjuden till Helsingborgs Filatelistförenings första höstmöte. Det var ett mycket trevligt möte och vi diskuterade många olika filatelistiska frågor. Sen fick jag tillfälle att hålla ett föredrag om ett om mina samlingsområden, vilket var mycket roligt. Så stort tack till Helsingborgsklubben för inbjudan till det trevliga mötet.

Som ni säkert har sett har Filatelistens framsida fått ett lite nytt utseende. Den tidigare designen har använts i mer än tio år så det känns som att det är dags för en uppfräschning. Jag hoppas att ni gillar den nya layouten. Det är vår nya grafiska designer Karin Kjäll som har gjort den. Hon presenterar sig närmare i detta nummer av tidningen. Vi hälsar Karin varmt välkommen.

Förbundets redaktionskommitté, som består av Lars-Håkan Jonasson, Mikael Blomquist, Peter

Johansson, Karin Kjäll och undertecknad, arbetar med det filatelistiska materialet i tidningen. Vi arbetar således med de artiklar som ska publiceras i varje nummer. Vi lägger stort fokus på att få ett så brett urval av artiklar i varje nummer, så att alla läsare ska hitta något av intresse. Vi har givetvis artiklar i lager men behöver ju successivt få in nya artiklar. Vi välkomnar alla medlemmar att skicka in artiklar till Filatelisten. Ju fler olika spännande artiklar vi får in desto bättre blir vår tidning!

Nästa stora filatelistiska händelse i Sverige är Norrphil 2022 i Täby den 4 – 6 november. Det blir inte bara en utställning med ca 350 ramsidor utan även möjlighet att besöka handlare och riksföreningar eller lyssna på föredrag. Inte minst blir det roligt att få tillfälle att träffas. Jag hoppas att många av er har tillfälle att besöka Norrphil 2022.

Rikard

Sveriges Filatelistförbund Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö | Telefon: 073-203 02 00 | www.sff.nu

Styrelse

Ordförande: Rikard Azelius,
Otto Lindblads väg 13, 224 65 Lund
Rikard.Azelius@vinge.se

Vice ordförande: Lars Nordberg,
Maskinmästaregatan 2, 233 43
Svedala

Sekreterare: Ulf Nilsson, Riksvägen 4,
241 94 Hurva

Kassör: Thomas Hagström,
Snickerstigen 1, 144 33 Rönninge

Ledamot: Mikael Blomquist, Lund-
grensgatan 7, 652 21 Karlstad

Ledamot: Cajsa Ojakangas, Hjärne-
gatan 6, 3 tr, 112 29 Stockholm

Ledamot: Lars-Håkan Jonasson,
Coromantvägen 28, 862 40 Njurunda

Valberedning

Christer Mårtensson (sammanställande)
Rönnevägen 1, 247 60 Veberöd

Revisorer

Jan-Olof Ljungh, Falsterbovägen
100, 239 40 Falsterbo

Ulf Wahlgren, Blåbärsgatan 21, 212
29 Malmö

Riksföreningar Asiensamlarna

Christer Svensson, Kattfots-
backen 12, 165 73 Hässelby

Islandssamlarna

Lars-Ove Pehrsson, Högstigen 5,
183 56 Täby
www.islandssamlarna.se

Rysslandssamlarna

Christer Warfvinge, Stångholms-
backen 42, 127 40 Skärholmen
<http://sff.nu/rysslandssamlarna/>

Svenska Czeslaw Slania-Samfundet

<http://slaniasamfundet.se>

Gränsföreningen för filatelins främjande

www.sff.nu/gf/

Hembygdsfilatelisterna

Anders Bock, Runebergsgatan 3, 114
29 Stockholm
<http://sff.nu/hembygdsfilatelisterna/>

Bältespännarna

Christer Wahlbom, Humlegränd 6A,
179 60 Stenhamra
<http://sff.nu/baltespannarna/>

Häftessamlarna

Bo Göransson, Emil Spelares väg 4,
395 97 Läckeby
www.haftessamlarna.se

SSPD - Sällskapet för svensk posthistorisk dokumentation

Leif Ruud, Malmvägen 48, 141 71
Segeltorp
www.sspd.se

Svenska Motivsamlare SMS

Tommy Samuelsson
Romsås 113, 523 98 Hökerum
www.svenskamotivsamlare.se

Svenska Vykortsföreningen

Benny Kullinger
Höganäsgatan 6B, 753 30 Uppsala
www.samlavykort.se

Sveriges Militärpostsällskap

Jan-Ove Brandt
Ripstigen 1, 8 tr, 170 74 Solna
www.smps.se

Kvalitetsauktion 24 nov 2022 inkl. stor sektion svenska vattenmärken

- Auktion 396
5–6 oktober
- Myntauktion 24
12 november
- Kvalitetsauktion 397
24 november
- Auktion 398
14–15 dec 2022

Alla auktioner LIVE
på www.PHILEA.se.
Bjud, se status och betala
direkt på hemsidan.

Delta som inlämnare du
också. Våra auktioner
ses av kunder över
hela världen!

Ett av de allra mest sällsynta
vattenmärkena, F179 exz!

Auktioner ca. 8 gånger per år.
auktion@philea.se Tfn 08-640 09 78
Svartensgatan 6, 116 20 Stockholm
Kontor även i Göteborg,
Malmö, Kalmar och Uppsala.

Onlinebutik med 1000-tals
objekt till fasta priser.
www.philea.se/shop
webshop@philea.se

Välkommen att besöka din lokala förening på Fri-
märkets Dag den 12 november.

Lördagen den 12 november är det dags för årets
Frimärkets Dag och ett 40-tal föreningar inom
SFF och Sfu medverkar.

Huvudtemat i år blir ett vintertema – "Vinter-
magi". På SFF och Sfu:s hemsidor finns mer infor-
mation om Frimärkets Dag: www.sff.nu/fd2022
och www.sfu.se.

Här informerar vi om utskicket till fören-
ingarna, aktuella frimärken med mera. Sedan
kommer vi även att presentera alla lokala aktivi-
teter med plats och klockslag för de olika arrange-
mangen.

Välkommen till en aktivitet för att stärka och
öka intresset för frimärkssamlandet!

Elisabeth Björklund Joback
Kanslichef SFF och Sfu

Rapport från styrelsemöte

Styrelsen har haft telefon/webbmöte. Utöver det löpande styrelsearbetet kan följande rapporteras:

- Vi välkomnar Karin Kjäll som nu börjat sitt arbete med Filatelisten. Detta innebär också en förstärkning av bemanningen på kansliet. Artiklar från våra kunniga filatelister och aktiva klubbar välkomnas som alltid.
- Den nya hemsidan börjar ta form och vi hoppas kunna lansera den innan årsskiftet.
- Arbetet med Frimärkets Dag i höst pågår, det är önskvärt att fler klubbar anmäler sitt intresse för att arrangera.
- Medlemsavi för 2023 skickas som bilaga med detta nummer av Filatelisten.

Förbundsstyrelsen

Vi satsar framåt – men behöver din hjälp!

Det händer mycket inom förbundet just nu. Nya förmåner, investeringar i Samlamera, ny hemsida, moderniserad tidning och mycket annat. Trots det är ekonomin ansträngd för tillfället. Genom att donera en slant till förbundet hjälper du oss på vägen. På nya hemsidan kommer det finnas en lista på de som donerar så säg till om du vara anonym.

Tillsammans bygger vi SFF för framtiden!

Bankgiro 581-6772 eller swish 1230096297. Märk betalningen "Donation".

Tack på förhand!

Thomas Hagström - Kassör i SFF

Foto: Christoph Meinersmann

Höstauktionerna har börjat

Text: **Fredrik Ydell**

Hösten är här. De första auktionerna har redan varit och vi väntar på fler de närmaste veckorna och månaderna. Göta Frimärken hade en litteraturauktion för någon månad sedan med bra priser och Philea har också haft ett par auktioner. Malmö Frimärkshandel hade en onlineauktion i september och även Björn Jarlvik hade en onlineauktion för några veckor sedan. Men vi skall börja med att titta på Postiljonens höstauktion.

Postiljonen

Postiljonen har sin stora höstauktion den 29 september till 1 oktober, och som vanligt har de en tjock katalog med mycket utländskt, men självklart också mycket svenskt material. Tyvärr hinner vi inte med resultatet från auktionen, beroende på att deadline för denna artikel är några veckor före auktionen. Men resultaten finns på Postiljonens hemsida.

Ett av de första svenska objekten i katalogen är ett sällsynt ostämplat 4-block av 4 skilling Banco, i h1-nyansen. I dagsläget känner vi till fyra liknade 4-block (alla kända i olika nyanser), och det som nu är till salu kommer från Lausen H. Stones samling. Utropet är satt till 25 000 euro, ett maffigt pris, och vi får se om någon är villig att köpa det.

Samlare av lyx-märken har möjlighet att köpa en 8 skilling, i e-nyansen, med intyg från HOW med 5.5.5. Märket är stämplat i Ullånger den 22 mars 1857 och märket är ovanligt snygg och med bra centrering. Utropet är satt till 6 000 euro.

Bland 8 skilling-breven finns ett inte alltför märkvärdigt brev. Det är ett brev i andra vikt-klassen från Stockholm i januari 1857 skickat till Linköping/Maspelösa, och har ingått i den så kallade "CA Larsson"-breven. Utrop är satt till 400 euro. Vill ni läsa mera om just denna korrespondens så finns den en artikel om den i Nordisk Filateli nr 5 2022.

Skillingbrev till England är ganska ovanliga

och priserna kan bli ganska höga. Postiljonen har just ett sådant brev, men tyvärr är det bara en framsida, och då blir objektet tyvärr inte lika intressant. Frankeringen består av två 6 skillingar och en 24 skilling, och skickat från Stockholm i september 1856. Utropet är nu satt till 2 500 euro.

Under en övergångsperiod kunde man frankera lokalbrev i Stockholm med både det Svarta Lokalmärket och det Bruna Lokalmärket. Vi

Ett väldigt snyggt 8-skillings med lyxstämpel Ullånger hos Postiljonen, utrop satt till 6 000 euro.

känner till hyggligt många liknade brev (det är nog runt 20 stycken), men de är ändå lite speciella brev. Ett sådant brev skickat i januari 1862 har nu ett startpris på 750 euro.

Ett annat lokalbrev, men då bara med det Bruna Lokalmärket, är skickat lokalt inom Jönköping i juli 1862. Merparten av dessa brev, med Bruna Lokalmärket, är skickat inom Stockholm men det finns även från andra städer, med de är betydligt sällsyntare än från Stockholm. Utropet är nu 300 euro, och eftersom detta är vackert stämplat så borde det inte vara några problem att sälja det.

Inrikes brev i andra viktklassen brukar vanligtvis vara frankerade med ett 24 öres Vapen eller möjligen två stycken 12 öres Vapen. Postiljonen har nu ett sådant brev men frankeringen består av tre stycken 5 öres Vapen och ett 9 öres Vapen. Brevet är skickat från Christianstad den 1 januari 1862 till Helsingborg. Utropet är satt till 1 000 euro, och även detta brev borde säljas lätt, även om det finns ett lodrätt veck genom brevet och ett märke. Brev med just denna ovanliga portokombination känner vi till två stycken.

Postiljonen hade flera stycken väldigt spännande och sällsynta Provtryck och Essayer på Liggande Lejon, där det dyraste är ett provtryck av ett 17 öres Liggande Lejon. Enligt katalogtexten skulle detta vara det enda utanför Postmuseum. Utropet för detta låg på 7 500 euro.

Ett trevligt och sällsynt brev är ett som är skickat från Carlskrona i september 1869 till fartyget "Vanadis" i Gibraltar. Brevet är frankerat med ett 3 öre Liggande Lejon och tre stycken 20 öre Liggande lejon. Brevet har nu ett utrop på 3 000 euro. Just detta brev såldes på Beckemans auktion del 3 den 28 november 2022 för 39 000 kr.

Ett av det svåraste märkena inom Ringtyp tandning 14 är den svarta nyansen på 4-öringen. Dessa finns lite då och då till försäljning och de brukar säljas för ganska höga belopp. Nu har Postiljonen denna nyans, men nu är det ett par av 4-öringen i den svarta nyansen. Detta är inte vanligt. Paret är stämplat i Hörby i oktober 1877, och utropet är satt till 2 500 euro.

Detta brev till Gibraltar 1869 såldes på Beckemans auktion del 3 i november 2020, och nu kommer det tillbaka hos Postiljonen med ett utrop på 3 000 euro.

Ett intressant brev med 12 öre Ringtyp tandning 14 är skickat från Göteborg i november 1874 till Trondhjem i Norge, där även ett norskt lokalpostfrimärke från just Trondhjem är påsatt och snygg stämplat. Lokalpostfrimärket är troligen betalningen för utbärningsavgift för brevet i Trondhjem. Undrar om någon Ringtypssamlare tycker det är värt att ge 4 000 euro för brevet.

Postiljonen har två snygga ostämplade exemplar av Ringtyp 20/30. Det ena är väldigt vackert och har ett utrop på hela 6 000 euro, medan det andra är lite sämre kvalitetsmässigt och har då ett utrop på 1 000 euro. Skall bli spännande att se om dessa säljs, nu efter alla exemplar som har sålts på Beckemans auktioner.

Mot slutet av auktionen kommer en lot med väldigt intressant material. Det är 8 stycken Vienna prof för Gustav V Medaljongmärken. Samtliga är tryckta i blå färg och har valörerna 5, 8, 10, 15, 20, 25, 30 och 50 öre. Märkena är uppsatta var för sig på tjockare papper, och varje märke har en signering av Beckfriis och stämpel. Utropet är satt till 4 000 euro för samtliga, och detta måste intressera flera Medaljongssamlare och då borde slutpriset bli mycket högre.

Avslutningsvis skall nämnas att Postiljonen även har ett FDC på 3 öre Stora Tjänstefrimärken. Ett brev skickat lokalt inom Östersund den 1 januari 1874. Detta är en stor sällsynthet som har ett utrop på 2 500 euro.

Heinrich Köhler

Den tyska auktionsfirman Heinrich Köhler hade sin 379:e auktion den 19-24 september. Ibland finns det en del bättre svenska objekt, och denna gång fanns ett väldigt intressant brev, som skulle passa bra i många samlingar.

Brevet är skickat från Engelholm september 1863 till den ovanliga destinationen Shanghai. Brevet har portosatsen 194 öre och frankeringen består av ett 5 öres Vapen, ett 9 öres Vapen, ett 30 öres Vapen och tre 50 öres Vapen. Brevet har också ankomststämplar och transitstämplar, från Engelholm till Shanghai. Några av märkena har några mindre skador, som man kan förvänta sig av ett brev som har transporterats så långt. Brevet har suttit i Gunnar Nilssons utställningssamling, och nu ligger utropet på 5 000 euro, som inte borde räcka som slutpris. Det kan man nog förvänta sig blir högre. ●

Detta spännande brev från 1863 till Shanghai har suttit i Gunnar Nilssons samling, och är nu till salu hos Heinrich Köhler den 23 september för ett utrop på 5 000 euro.

Sveriges bandfrimärken 1920-1936

av Bo Dahlner

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Utdrag från förordet:

"Den här boken syftar bland annat till att lära ut hur man kan klassificera frimärkena med avseende på pappersorter, färgnyanser och varianter och framför allt sprida kunskap om de frimärkena som trycktes med Stickney-pressen. På så sätt hoppas jag att frimärkssamlaren kan känna glädje i att samla dessa bandfrimärken med en mångfald av varianter som finns inom området. För respektive frimärke beskrivs hur klassificering kan göras."

Bo Dahlner, författare

Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581-6772 eller Swish 123 009 62 97. Ange vilken bok/böcker på inbetalningen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer eller e-post. Vi skickar spårbart.

Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö. tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu

Automathäften

Ibland finns det posthistoriska kunskaper betydligt närmare än man tror. När jag nämnde för min hustru att jag ämnade ägna en samlarskola åt automathäften, kunde hon berätta att hon mycket väl kände till fenomenet frimärksautomater. Från mitten av 1950-talet fanns det nämligen en frimärksautomat bredvid Janssons Tobaksaffär på Herting i Falkenberg. Den var placerad i anslutning till en brevlåda och det var ofta där som familjen köpte sina frimärken.

Det var under våren 1954 som man började sälja speciella frimärkshäften i automater. För att det skulle fungera fick häftena omslag av kartongpapper.

Man stoppade en krona eller två i automaten och ut kom ett frimärkshäfte. Det var naturligtvis ett mycket smidigt sätt att köpa frimärken under förutsättning att det fanns en automat i närheten. Den var ju dessutom tillgänglig i betydligt större utsträckning än ett postkontor.

Det här är ett samlingstema som kan rekommenderas för alla som önskar specialsamla ett mera begränsat område. Totalt kom det 26 olika häften mellan 1954 och 1985. Som framgår av följande, är dock området betydligt mera omfattande, eftersom det finns olika häftesinlagor och olika tryck på omslagen.

Häftena har alla exakt samma format (45 mm x 75 mm) och de består av ett vikt kartongpapper med en inklistrad frimärksinlaga. På häf-

tets framsida finns nästan alltid information om vilka frimärksvalörer som finns med i häftet.

Automathäftena kostade 1, 2 eller 5 kronor vilket motsvarade frimärkenas värde.

Frimärksinlagorna fick olika utformningar och de hade otandade kanter på tre sidor. Rättvänd inhäftning (R) har marginal upptill. Omvänd inhäftning (O) har marginal nedtill. Här får vi förklaringen till de många tandningsvarianterna på våra bruksmärken med Gustaf VI Adolf som motiv.

Rättvänd inhäftning

Omvänd inhäftning

Den ovanstående beskrivningen är mycket förenklad. Det finns nämligen ytterligare ett stort antal varianter och här behöver man naturligt-

vis tillgång till en specialkatalog. Liksom vanliga frimärkshäften har även automathäftena ibland trycktekniska markeringar som förekommer ensamt eller i olika kombinationer. Antalet olika häftesvarianter ökar följaktligen betydligt från de 26 huvudtyperna. Det kan säkert vara nog så spännande att försöka komplettera sin samling med alla dessa varianter.

Automathäfte nr 10 gavs ut under 1962. Det bestod av fem frimärken (2 x 35 öre och 3 x 10 öre). Nu fungerade inte detta så bra eftersom resultatet blev en tom ruta bredvid det ena tioöresmärket.

Automathäfte nr 10

Automathäfte nr 11

I december 1962 kom en ny tryckning av ovanstående häfte men nu hade man lagt till texten "ett brev betyder så mycket" i den tidigare tomrutan och därmed fick vi automathäfte nummer 11.

Reklamrydda häften

Många häften har reklam på omslagets baksida. Ibland gällde reklamen Postens egna produkter som Postkalendern eller Postbanken men det förekom även reklam för Kolmårdens djurpark och Framärkshuset AB. Samma häfte kan ha flera olika reklammeddelanden varför vi samlare får ytterligare ett antal varianter att leta efter.

Flertalet häften har den tidens bruksmärken som inlagor med redan 1955 firades Framärket 100 år med ett automathäfte. Även av detta finns det flera samlarvärda varianter.

Nya motiv

Från 1967 fick automathäftena helt annorlunda motiv som ersatte kungaporträtten. På häftet från 1967 visades järnåldersföremål från Öland. Det häftet kom i två versioner med svensk eller engelsk text på omslaget. Invigningen av Tjörnbroarna år 1969 firades även det med ett automathäfte.

År 1972 uppmärksammades postflyget med ett automathäfte. Här hittar vi kanske det mest sällsynta häftet där de två frimärkena med valören 75 öre har makulerats med ett graverat kors. Dessa häften skulle naturligtvis aldrig ha kommit ut på marknaden men 251 stycken har trots allt sålts av misstag. Senaste FACIT-katalogen värdeerar ett sådant häfte till hela 12 000 kronor.

Häfte nummer 26 kom 1985. Framärkena visar gamla skyltar och det blev det sista automathäftet. Den här typen av frimärksautomater hade helt enkelt spelat ut sin roll.

Det stora flertalet automathäften är prisbilliga och det skulle inte förvåna mig att man skulle kunna komma över ett blandat parti för runt nominalvärdet. Men det finns många undantag och en del häftesvarianter kan det säkert vara svårt att få tag i.

Enklast samlas automathäften i album med plastfickor som gör det möjligt att studera båda sidorna av häftet. Postens Filateliavdelning sålde tidigare just sådana album som var perfekta för detta ändamål. Att samla häftena i kartonger gör det hela mycket oöverskådligt även om jag kan tänka mig att det är mycket vanligt.

Om man tycker att området automathäften låter intressant finns det all anledning att gå med i Riksföreningen Häftessamlarnas (www.haftessamlarna.se). En titt i FACIT Norden 2022 avslöjar att man ägnat nästan nio sidor åt denna specialitet. Det finns således ordentliga hjälpmedel för den som önskar fördjupa sig i automathäften.

Text: **Christer Brunström**

Specialerbjudande till SFF:s medlemmar

Läs mer om SFF:s böcker här: <http://www.sff.nu/litteratur/>

Facit Sverige 2021

Katalogen med alla Sveriges frimärken presenterade i färg.

Nyheter:

- Sveriges järnvägsfraktmärken
- Sveriges helsaker - uppdaterad
- Gåva från Postnord medföljer
- Inbunden upplaga

399:- Frakt 79:-

Ord. pris 450 kr plus frakt.

Facit Postal X

Katalogen för alla samlare av ortstämplar och posthistoria. Utkommer vart femte år.

Nyheter:

- Sjöpoststämplar
- Svenska brev - omfattande uppdatering
- Hård pärm samt i färg
- Samtliga avsnitt är uppdaterade.

499:- Frakt 99:-

Ord. pris 600 kr plus frakt.

Facit Norden 2022

Katalogen utkom i november 2021 och innehåller Nordens frimärken från 1951 och framåt med varianter, samt perioden före 1951 med utgåva och valör, utan varianter.

499:- Frakt 99:-

Ord. pris 600 kr plus frakt.

Facit Special Classic 2022

Facit Special Classic 2022 på 504 sidor innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter och är inbunden i hårt omslag.

399:- Frakt 79:-

Ord. pris 500 kr plus frakt.

Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581-6772. Ange vilken bok det gäller på talongen/i meddelanderutan samt ditt med-

lems- och mobilnummer. För de som bor i Norden utanför Sverige tillkommer ytterligare 90:- i porto per bok.

Minne från en brittisk koloni

Det enda textinslaget på det här frimärket är TWO PENCE, vilket indikerar att det härstammar från någon av de många brittiska kolonierna. Utförandet är minst sagt primitivt vilket spelar en viss roll i sammanhanget. Motivet brukar beskrivas som "Queen-on-Throne" och drottningen är naturligtvis Victoria som regerade från 1837 till sin död

1901. En koloni i Australien hade uppkallats efter drottning Victoria och det var just i Victoria som frimärket gavs ut år 1852. Motivet var tydligen populärt eftersom det kom nya tryckningar ända fram till 1857. Frammärket trycktes lokalt i kolonin vilket förklarar det något primitiva utförandet.

Text: **Christer Brunström**

NorrPhil 2022 4-6 november

NorrPhil 2022 kommer att bli årets frimärks- och vykortsutställning i Sverige, men också en folkfest. Utställningen äger rum 4-6 november i Tibble Gymnasium, Täby, med 15 minuters pendelavstånd till Stockholms City.

Utställningen omfattar mer än 70 olika samlingar (350 ram-sidor) och täcker en massa olika samlarområden. Alla vanliga utställningsklasser finns representerade, men också filateliska objekt i världsklass. Ett av världens dyraste brev "Alexandria Blue Baby", en världsberömd brevsamling från Gustav Vasas tid och framåt samt det mycket populära ungdomsexponatet "The Magic World of Harry Potter" finns med. På plats finns också frimärkshandlare, guld-, silver- och mynthandlare, experter för rådgivning, intressanta föredrag, frimärksauktioner, lotterier (1:a pris ett Skillingbancobrev!) och mycket annat.

Utställningen kommer att ha en bred framtoning, och vara berikande för alla besökande. Oavsett om du är nybörjare, erfaren samlare, specialist, har ärvt en samling och behöver rådgivning eller samlare som behöver inspiration. Alla kommer att beredas möjlighet att få sina frågor och idéer besvarade och prövade. Aktiviteter för höstlovslediga ungdomar kommer att finnas i god omfattning.

En mycket erfaren utställningskommitté under ledning av frimärksnestorn Mats Söderberg borgar för en givande, inspirerande och trivsam frimärks- och vykortsutställning under tre novemberdagar. Självklart är det fri entré!

Vill du veta mer? Gå in och läs på utställningens hemsida: www.norrphil2022.se.

Hannes Kolehmainen – *hjälten från solskensolympiaden*

Text: **Sten-Anders Smeds, Motivsamlarna**

Hannes Kolehmainen (1889–1966) spurtslog franske Jean Bouin i 5 000-metersloppet vid olympiska spelen i Stockholm 1912 med en tiondels sekund. Efter ett par varv i loppet drog Kolehmainen och Bouin från de övriga. Fransmannen ledde sedan före Hannes som försökte passera på sista bortre långsidan och i sista kurvan men misslyckades, men med *Dagens Nyheters* ord "... men 15 meter före mål kom Kohlemainen som en hvirvelvind och sög sig förbi fransmannen som blef slagen just på mållinjen".

Tiden 14,36,6 var nytt världsrekord. Bouin hade 14,36,7 med trean, britten Hutson en halv minut efter. Ett foto av målgången har varit förlaga till ett frimärke från Colombia 1935, en av lågvalörerna, 7c, i en lång serie till de tredje nationella idrottsspelen, "olympiaden", i Barranquilla, Colombia; en av de klassiska sportfrimärksserierna. Detta nämns i boken *Världens Sportfrimärken* av år 1951, författad av sport- och frimärksjournalisten Carl Olof Enhagen. Högst troligt är då långdistanslöparen Hannes Kolehmainen den förste manlige finländaren, icke-president, som under sin levnad hamnat på frimärke.

Frågan är vad Colombia har med Kolehmainen

och Bouin att göra – är inte sambandet litet för vagt för att inte märket ska betraktas som en önskad utgåva? Men eftersom deras namn inte nämns, kände Colombias postverk sannolikt inte till var dess frimärkskonstnär hämtat sina bilder. Därför kan märket inte betraktas som

någon spekulationsutgåva riktat till franska och finländska sportfrimärkssamlare.

Fotot är från läktarsidan av Stockholms stadion, sannolikt av en fransk tidningsfotograf. Bilden tillskrivs på auktionssajter den franska sporttidningen *l'Equipe* men det kan inte stämma, den tidningen startade på 1940-talet, men kan naturligtvis ha övertagit negativet från någon föregångare. Frammärket är en trogen teckning av fotot; Bouins ringar på löparlinnet är väl

Kolehmainen och Bouin. Framärke Colombia 1935.

Foto från läktarplats av Hannes Kolehmainen och Jean Bouin, 5000 metersloppet, Stockholm OS 1912. [Biblioteque Nationale Francaise.](#)

synliga och man kan även skymta en avlång prick efter Finlands vapen med storfurstekronan på Hannes Kolehmainens linne.

Nederlag för Bouin

Vid OS 1912 kände de idrottsintresserade i publiken redan till Hannes Kolehmainen. Han och hans äldre bror Taavetti "Tatu" Kolehmainen, maratonlöpare, hade tävlat i Stockholm, Norrköping och Göteborg både år 1909 och 1910. Dessutom var han ingen ny bekantskap för Bouin. De hade mötts tidigare under året, 28 maj i Berlin, vid tävlingar arrangerade av Charlottenburg SC, där Hannes utklassade Bouin med 300 meter på sträckan en tysk mil, 7500 meter. Efter 5 000 meter ledde han med 200 meter. Bilder härifrån finns till salu på Ebay, tips för OPEN-intresserade.

Efter de båda förlusterna började nu Bouin träna på allvar för en revansch; han slutade till och med att röka. Sommaren 1913 var Jean Bouin ofta i Stockholm och tävlade, även i Köpenhamn och Kristiania. Han slog världsrekord på Stockholms stadion i entimmeslöpning 6 juli med 19 021 meter, i tävlingar arrangerade av Södermalms IK och med Albin Stenroos från Finland som andre

utrikes deltagare. Ett nytt möte med Kolehmainen planerades i USA hösten 1913 men blev inte av. Bouin stupade som frontreporter 1914 redan i början av första världskriget.

Leende Hannes

Kolehmainens karriär är litet för krokig för att inte bli kortfattat nämnd. I Finland betraktas han som en av de stora nationella hjältarna, en av torvans söner och skogarnas tigande män som skidade eller sprang till tävling i kyrkbyn, staden, huvudstadens stadion, OS i utlandet, tävlade, vann, tog sina priser och löpte/skidade hem till torpet i skogen. En sådan överdriven hyllningsberättelse om Hannes citeras i Väinö Linnas *Söner av ett folk*, tredje delen i torpartrilogin, läst i Nils-Börje Stormboms utmärkta översättning från finskan. Den nationellt sinnade folkskolläraren Eino Rautajärvi läser vid prisutdelningen när lille Vilho Koskela vunnit kommunens skolskidtävling. Där hävdas det att Bouin frågar sig vem den okände leende löparen är som så lätt följer honom. Samt att Hannes Kolehmainen inte hade råd med egna spikskor – han sprang i lånade, litet för stora skor. Som nämnts, Bouin kände mycket väl

till Kolehmainen, de hade redan mötts. Och vad kan lånet av spikskor ha berott på? Så fattigt var väl Finland ändå inte. Storfurstendömet Finland var en del av det ryska imperiet men hade accepterats som egen medlem i IOK, Internationella Olympiska Kommittén år 1907. Landet hade som ett led i det nationella uppvaknandet satsat stort på dessa tävlingar i Stockholm. Men – hade han varit så nationellt hyllad om han inte åkt till USA efter OS i Stockholm 1912, om han stannat kvar i Finland?

Han lämnade föreningen Helsingin Kisa-Veikot den första januari 1912 för den mer proletära idrottsklubben Helsingin Jyry och blev då avskedad från sitt murararbete av sin borgerligt sinnade arbetsgivare. Hans socialistiska nya klubbkamrater samlade medel så att han kunde förbereda sig för och resa till Stockholm och de olympiska spelen. Ett OS var inte helt självklart för en arbetargrabb i herrarnas, gentlemännens och sportarnas amatörvärld. Många andra medlemmar i Jyry deltog i Stockholms OS, till exempel hans äldre bror Taavetti, "Tatu", samt en brottare och namne, dock inte släkt, David "Tatu" Kolehmainen.

Amerikanskt medborgarskap

I Stockholm vann han överlägset 10 000 meter, knappt över Bouin på 5 000 meter, samt åtta kilometer terränglopp, där det finländska laget även tog en silvermedalj. Efter OS emigrerade han till USA där han tävlade för The Irish American Athletic Club i Queens, New York, en av de främsta friidrottsklubbarna i USA, dessutom The Finnish-American Athletic Club. Från New York åkte Hannes till OS i Antwerpen 1920, vann där guld i maratonlöpning, och återvände till Finland där fosterländska kretsar samlat medel så han fick möjlighet att försörja sig. Han fick sin ansökan om amerikanskt medborgarskap beviljad 1921.

Genom åren i USA undgick han ödet för sina klubbkamrater i Helsingin Jyry. I inbördeskriget 1918 ställde klubbens idrottare nästan mangrant upp för det röda gardet och stred som dess elitkompani, Jyrykompaniet, mot Mannerheims vita armé i strider i Karelen och vid Tammerfors. Många, bland annat brottaren David Kolehmainen stupade eller avrättades under och efter kri-

get, och under olympiaåret 1920 satt de i fångläger eller hade blivit frigivna med förlust av sina medborgerliga förtroenden. Således, som icke-medborgare kunde de inte delta i några olympiska spel.

Hannes Kolehmainen deltog även i OS i Paris 1924 men tvingades bryta maratonloppet. Han förberedde sig för Amsterdam 1928 men en fotkada satte stopp för satsningen. Han hyllades som ett helgon av den nationella borgerliga idrotten – mannen som löpte in Finland på världskartan – men betraktades som klassförrädare i vänsterkretsar. Han blev frimärkt av Finland vid sitt 100-årsminne 1989, med ett foto från målgången av 5 000-metersloppet. Hannes lyfter armarna i sin karakteristiska segergest, medan Jean Bouin till höger är bortretuscherad; hans vänstra arm skulle ha syns till höger om Hannes i detta bildformat. Frimärket stämmer inte exakt med de dåtida foton jag hittat på Internet när det

gäller förhållandet mellan Hannes och den kungliga läktarbaldakinen i bakgrunden. Men det bör dock finnas gott om bilder från målgången då arrangörerna gett tillstånd till 14 fotografer inne på stadions innerplan. Frimärkskonstnären Paavo Huovinen ville kanske visa några av flaggorna. Vilka de är lämnas med varm hand till de flaggkunniga att begrunda.

Höckert – guld i Berlin 1936

Om 1930-talets nationellt överdrivna hyllningskörer till ära för de finska skogarnas fattiga idrottare brukade min far, Ingvar Smeds (dipl. ing., lantmätare, politiker i Svenska Folkpartiet, reservkapten och så vidare, i yngre dagar fotbollsspelare i IF Kraft i Närpes, svenska Österbotten, samt höjdhoppare med ett artilleriregementsmästerskap 1932 som främsta merit) ibland raljera "... men så vann Gunnar Höckert 5 000 meter vid OS i Berlin 1936. Han var helsingforsare, son till en miljonär, överklass – och värst av allt, svenskspråkig, allt var fel, så honom kunde de inte hantera".

Gunnar Höckert (1910–1940) hade en märklig löparhistoria med i princip endast en succésång, 1936 med OS-guld och tre världsrekord på de internationellt sett ovanliga distanserna 3 000 meter, två engelska mil samt 2 000 meter. Han drabbades sedan av ledgångsreumatism och sjukdomen skulle sannolikt ha frikallat honom från fronttjänst under vinterkriget men graden som reservfänrik förpliktigade. Kontorschef Gunnar Höckert stupade i februari 1940 på Karelska näset, plutonchef vid 5./JR 10, femte kompaniet (folk från Borgå stad och landskommun) i det svenskspråkiga 10. infanteriregementet, uppställt av reservister från mellersta Nyland och Helsingfors.

Turkiet gav 1940 ut fyra märken med friidrottare till XI Balkanspelen, varav minst tre är modellerade efter foton på guldmedaljörer vid OS i Berlin 1936; stävhopparen Meadows och dis-

Gunnar Höckert, segrare på 5000 meter, OS i Berlin 1936. Frimärke Turkiet 1940.

kuskastaren Carpenter, båda från USA, samt då Gunnar Höckert, enligt uppgifter i Manfred Winterheimer (2011): 75 Jahre IV. Olympische Winterspiele Garmisch-Partenkirchen 1936 und Spiele der XI. Olympiade Berlin 1936. Die Medaillengewinner. Internationale Motivgruppen Olympiaden und Sport e.V.

Kolhemainen – Kolehmainen

Men tillbaka till OS 1912 i Stockholm och Juho Pietari "Hannes" Kolehmainen, även känd som Johannes Petteri Kolehmainen. Som Johannes finns han på ett frimärksblock från Guyana, en suspekt frimärsutgivare, med målgången i 5 000-metersloppet. Guyanamärket anger dock 10 000 meter. Som tidigare nämnts tog han tre guldmedaljer i Stockholm. Läser man dåtida reportage i Dagens Nyheter noggrant vann han dock enbart den sista, den i terränglöpningen, medan de tidigare loppen på 5 000 meter och 10 000 meter däremot vanns av en Hannes Kohlemainen.

Johannes Kolehmainen vinner här 10 000 meter med fotot från 5 000 meter. Frimärksblock Guyana 1991.

Så stavas namnet även på spelens officiella brevkort utgivna av Granbergs Konstindustri AB, som hade monopol på vykortsförsäljningen. Frågan är om vykortsutställare är bundna till vykortstexterna eller är de tillåtna att påpeka att vykortstillverkaren stavat fel? De flesta av de stora dagstidningarna i Sverige hade bägge stavningsvarianterna i sina OS-reportage.

Enligt Göran Heijtz lista över dessa Stockholms OS officiella vykort, Post och vykort vid de olympiska spelen i Stockholm 1912, publicerad

Kort 112

Kort 110

Kort 236

Kort 111

Hannes Kolehmainen, foto vid OS i Stockholm 1912, även som Granbergs vykort 110 samt som Panini samlarkort, omändrat till Antwerpen 1920.

i Postryttaren 2012, figurerar Hannes på kort som gäller 10 000 meter, dels där han leder klungan, kort 111, går i mål som överlägsen segrare, kort 112 samt poserar efter segern, två olika kort 110, dessutom terränglöpningen tillsammans med de svenska silver- och bronsmedaljörerna Andersson och Eke, kort 236 och 237. Således saknas vykort från hans seger på 5 000 meter. Kan det bero på hänsyn till Bouin och de franska deltagarna och turisterna?

Det ena varianten av poseringsbilderna, officiella brefkortet 110 har lånats av italienska kortutgivaren Panini för dess olympiaserier av 1972 och 1976, men Hannes visas här som maratonsegrare i Antwerpen 1920, med Finlands nya blå-vita korsflagga, stadfäst 29 maj 1918.

Bildtidningen Hvar 8 dag med sina bildsvep med egen fotograf från spelen 1912 introducerade även stavningen Kolhemainen. Tidningen finns inskannad i projekt Runeberg, se till exempel runeberg.org/hvar8dag/13/0697.htm, och är en osedvanligt trevlig läsning! Idrottsbladet föredrog formen Kolenmainen.

Dessutom finns formen Kolemäinen, så redan då frossade Sveriges sport- och kulturskribenter synbarligen i egenkomponerade stavningar av finska personnamn, något som yngre generationer ogenerat fortsatt med. Man ska då tänka på att dåtida reportrars namnförslag av misstag kunde ändras vid textsättningen i tryckeriet så vi ska inte alltid skylla på reportern. Däremot dagens datoriserade författare är nog tämligen ensamma skyldiga till sina fantasifulla utsväv-

forts. på sidan 22

HÖSTAUKTION 2022

Skafil's Höstauktion 2022 arrangeras i Oslo 9 - 12 november. Auktionen är en kvalitetsauktion omfattande frimärken, mynt och sedlar. Här är några smakprov:

BESTÄLLNINGSKUPONG

JA TACK, vänligen sänd mig, helt utan förpliktelser:

GRATIS auktionskatalog

Namn:

Adress:

Postnr./ort:

Sänd in kupongen, eller kontakta oss på:

www.skafil.no / + 47 52 70 39 40 / skafil@skafil.no

PORTO

Postboks 2030

N-5504 HAUGESUND

NORGE

Bild av Kolehmainen, tecknare Blythe i New York Times 5 mars 1919, Kolehmainen vinner maraton vid OS i Antwerpen 1920, Kolehmainen och Bouin 5000 meter i Stockholm, tyvärr har Bouin fått text i ansiktet, samt Paavo Nurmi, spegelvänt vid segern på 1500 meter vid OS i Paris 1924. "Personligt" block med frimärke 1 cedi samt vinjetter, Ghana okänt år.

ningar. Finska namn är inte att leka med, inte heller bosniska eller franska eller polska, men verkar ändå vara svårare att stava. Det gäller att skriva av rätt. Det är litet irriterande att i DN:s reportage om maratonlöpningen 1912 som skedde i tryckande hetta, officiella temperaturen vid Stockholms observatorium var hela 25,0 grader Celsius, den varmaste av olympiadagarna, se att fransmannen Boissière fick behålla sin grava accent genom hela loppet medan Tatu Kolehmainen bytte namn till Kolhemainen redan mellan kontrollstationerna Stocksund och Tureberg. I Stockholm fanns andra från Finland, till exempel spjutmedaljören Väinö Siikaniemi. Granbergs Konstindustri AB med de officiella brevkorten föredrar här Sükaniemi, men googlande även efter Siekaniemi, Sickaniemi och Säkantomi ger intressanta OS-bilder. I Hvar 8 dag hette han Siikaniemi.

När det gäller Kolehmainen presenteras en helt innovativ ny stavning på ett sentida frimärksblock från Ghana. Egentligen ska inte Ghana anklagas, där ger man inte ut några frimärken. Det är den privata firman Inter-Governmental Philatelic Corporation i New York som sköter den saken och uppenbarligen sysslar man även där med personliga frimärken på privatbeställning. På försäljningssajterna har det förekommit ett antal olika block med sådana "hittepåmärken" fyra frimärken à 1 cedi med Ghanas riksvapen samt fyra vinjetter, guttermärken, med anknyt-

ning till Stockholms OS 1912. Ett sådant block tillskrivs vår vän Hannes, här med ö-prickar, Kolehmainen (de nordiska språken har bokstäver med prickar, det vet väl alla, så för säkerhets skull har man klämt dit några). Så mycket Stockholm är det trots texten inte mer än bilden med Bouin som här förolämpas med en femtita mitt i nian. Bilderna är hämtade från internet, så de går att hitta och identifiera. Porträttet av Hannes är amerikanskt, signaturen Blythe har tecknat för reportage om honom i New York Times 5/3 1919. Löparbilden med Hannes och cyklisten är när han vinner maratonloppet i Antwerpen 1920 och just kommit in i dess Olympisch Stadion, med den karakteristiska portalbyggnaden. Det var kyligt den dagen så efter målgången svepte han den blå-vita landsflaggan över axlarna för att hålla värmen. Som tidigare nämnts, den blå-vita flaggan var ny och skulle presenteras. Det var högst sannolikt här som axlandet av nationsflagga gjorde olympisk debut, något som annars är kutym numera som nationell segergest! Den fjärde bilden visar inte ens Hannes, utan är en spegelvänd bild av Paavo Nurmi, den mest kände av de finländska storlöparna, the Flying Finns, som de senare kallades i USA, när han vinner 1500 meter i OS i Paris 1924, och ser fram emot en timmes vila innan finalen på 5 000 meter som han också vann.

Hedersgäst på jubileet

När man i Sverige 1937 firade 25-årsjubileet av olympiaden bjöds Hannes Kolehmainen in som utländsk deltagare; med sina tre guldmedaljer hade han ju varit spelens stora förgrundsgestalt. I intervju i DN påminde han sig då ett bittert nederlag mot en svensk löpare, Hammarby IF:s Axel Andersson i en landskamp länderna emellan.

Vad kan Hannes ha menat med landskamp? Den intervjuande reportern nämner det inte. Finnkampen, friidrottens årliga landskamp mellan Sverige och Finland, har begynnelseåret 1925 så det är fråga om Hannes var med där. Tidigare, under åren kring 1910 möttes däremot idrottsföreningarna Helsingin Kisa-Veikot (den tiden stavat Weikot) från Helsingfors och Fredrikshofs IF från Stockholm i årliga stafettlöpningar på fem gånger en engelsk mil. Detta som internationella inslag i sina respektive friidrottsgalor. Den 21 juni 1910 tävlade man i Helsingfors. På slutsträckan mötte Hannes stockholmske Axel Andersson som startade med några meters försprång. Hannes tog omedelbart in dessa metrar men lyckades inte dra

ifrån. Axel vann sedan på mållinjen! Den svenska segern var så knapp att orkestern faktiskt hann börja spela "Björneborgarnas marsch" till Finlands ära innan misstaget upptäcktes och den övergick till "Du gamla, du fria", detta enligt DN:s korrespondent. Axel Andersson tillhörde normalt Hammarby IF men vid behov kunde han tydligen hjälpa Fredrikshofarna.

Detta med stavningar av namn. Felstavningar inom rimliga gränser klaras av Google men de internationella auktionssajterna med frimärken, vykort och andra samlarföremål kräver exakt stavning. Samma gäller många men inte alla tidningars digitala arkiv. Även om den skulle vara fel. De olika varianterna av vår Hannes efternamn har här gett oanade resultat i Ebay, Delcampe och Hipstamps, så den som letar efter något kan rekommenderas att tillämpa litet kreativ stavning.

Däremot fungerar inte i skrivande stund, på ebay och delcampe en helt ny innovativ stavning som finns att finna i nummer 4/2020 av Sveriges Olympiahistoriska Förenings tidskrift, SOF-bulletinen: Hannes Kolheimainen. ●

Elizabeth II 1926-2022

Torsdagen den 8 september avled Storbritanniens drottning Elizabeth II vid en ålder av 96 år. Hon hade suttit på den brittiska tronen sedan 1952, då hon efterträdde sin far George VI som monark.

Drottning Elizabeth II är troligen världens mest avbildade person på frimärke. Redan 1935 avbildades den dåvarande prinsessan på ett frimärke från Kanada. Detta frimärke gavs ut i samband med att hennes farfar George V firade sitt 25-årsjubileum som kung (Bild 1).

Under årens lopp har drottningen avbildats på många länders frimärken, främst på de brittiska och på tidigare och nuvarande brittiska koloniers (Bild 2).

Ett stort samlarområde, särskilt i Storbritannien, är de så kallade Machin-stamps (bild 3). Denna typ av frimärken började ges ut 1967 och de sista gavs ut i april 2022.

Mikael Blomquist

Elisabeth

- en engagerad 60-åring

Text: Peter Lorentzon

Elisabeth Björklund Joback är både ett välkänt namn och ett bekant ansikte för många i den postala världen, inte minst för samlare som besökt mässor och utställningar. Hon var tidigare anställd av Postnord där hon som representant och säljare för Posten Frimärken hade ansvar för internationella frimärksutställningar. Hon ansvarade då även för filatelimarknaden i Sverige och Danmark. Sedan i början av förra året är hon kanslichef för Sveriges Frimärksungdom (Sfu) och Sveriges Filatelistförbund (SFF) med säte i Älvsjö. En tjänst som delas lika mellan de båda förbunden. I maj fyllde Elisabeth jämnt. Så här i efterskott är vi många som vill gratulera henne, så vad kan väl passa bättre än en liten levnadsteckning över jubilaren. Ett bra tillfälle att få veta lite mer om vår glada och positiva kanslichef.

Elisabeth växte upp i Rönninge, numera en del av Salems kommun i Stockholms län. Föräldrarna drev där ett konditori och en livsmedelsaffär. Som minstingen "Lisa" blev det, "trots" tre bestämda storasystrar, en fin och trygg uppväxt. Efter Tumba gymnasium kände hon att det nog var dags att prova sina egna vingar. 1981 bar det i väg till USA. Efter en tids flygluffning började hon som au pair hos en barnfamilj i San Fransisco. Efter cirka ett halvår hos den amerikanska familjen fortsatte äventyret, nu som sällskapsdam åt en äldre väl-situerad dam. Vistelsen i USA varade ett år och blev en nyttig livserfarenhet. På 1980-talet var kommunikationsmöjligheterna inte som dagens. Under sin USA-vistelse pratade Elisabeth med sina föräldrar endast ett fåtal gånger i telefon.

Efter hemkomsten till Sverige i slutet på 1982 sökte hon till Postverkets skola. I hård konkurrens kom hon in och började sin utbildning i början på 1983. Att det skulle bli början på en 36-årig karriär

inom Postverket kunde hon inte drömma om då. När Elisabeth berättar om alla sina befattningar och avancemang inom Posten kan man inte annat än imponeras. Efter postskolan började hon som kassörskas på postkontoret Stockholm 43 på Liljeholmen. Därefter följde en tid som instruktör och lärare på postskolan. En tid arbetade hon som privatekonom och förmedlade låneärenden till Nordea. Under de kommande decennierna följde ett flertal ansvarsfulla chefsbefattningar: Postmästare i Haninge/Nynäshamn, utdelningschef i Årsta, produktionschef på Tomtebodas postterminal, teamledare för internationella reklamationer på Contact Center (CC) och projektledare för företagskampanjer på huvudkontoret i Solna.

2011 började Elisabeth på Posten Frimärken med ansvar över filatelin i Sverige, vilket även inkluderade Danmark under några år. För att ytterligare berika sina frimärkskunskaper deltog hon 2017 i en Filatelistisk högskola som

Foto: Privat

Elisabeth i PostNord:s monter vid Nordia 2018 på Island.

arrangerades av Norrorts Frimärksförening Täby, AB Philea och Postnord. Befattningen på Posten Frimärken blev hennes sista och sommaren 2019 slutade hon. En lång karriär inom Posten var över. Elisabeth säger att hon har trivts mycket bra under alla år. Det har varit oerhört stimulerande, intressant och lärorikt att få arbeta inom så många områden.

2019 inleddes ett nytt kapitel då hon började på Iterum Education för en 2-åring utbildning till redovisningsekonom. Efter examen dröjde det bara en månad innan hon tillfrågades om att börja arbeta på förbundens kansli i Älvsjö. Efter lite funderande kom hon fram till att arbetet i mångt och mycket liknade det hon ägnat hela sitt yrkesliv åt. 1 februari 2021 anställdes hon som kanslichef på Sfu. En månad senare tillträdde hon även som chef på SFF:s kansli.

Att arbeta åt de två förbunden innebär att hon har två chefer. Det är dock inga problem då samarbetet mellan förbunden fungerar mycket bra. Arbetsuppgifterna består till stor del av medlemsvård, löpande bokföring och budgetarbeten. Beställningar av SFF-böcker och Facitkataloger tillhör den dagliga rutinen. Elisabeth berättar vidare om den fina support hon hade när hon tillträdde och som hon fortfarande har. Hon vill särskilt nämna Ivan Forsgren som alltid fanns tillgänglig med goda råd och coaching i början. "Så

Foto: Peter Loretzon

Elisabeth visar stolt upp några utställningsblad från sitt exponat om bakverk.

mycket beröm som jag har fått och får i min yrkesroll har jag nog inte fått under hela min tidigare yrkeskarriär" fortsätter Elisabeth.

Ett annat viktigt arbete är planering och administration av evenemanget Frimärkets Dag, som i år kommer att hållas den 12 november. Frimärkets Dag arrangeras av Sfu/SFF i samarbete med Postnord varje år, vanligtvis i oktober eller november. Frimärksklubbar runt om i landet gör då reklam för vår fantastiska hobby på bibliotek, kulturhus, skolor eller andra offentliga rum. Evenemangen sker ofta i samband med att Posten ger ut nya frimärken. Elisabeth talar om att till förra årets Frimärks Dags-firande var så många som 34 klubbar engagerade.

Sfu/SFF finns i regel också med på alla frimärksutställningar och övriga frimärksevenemang i Sverige. I år har Sfu dessutom deltagit

Foto: Peter Loretzon

▲ "Visst är det vackra album!" säger en glad Elisabeth när hon visar upp delar av sin Sverigesamling.

på Bokmässan i Göteborg. Även några representanter från SFF fanns på plats. Ett utmärkt tillfälle att "sälja in sig" med tanke på att bokmässan är Nordens största kulturevenemang. När jag frågar hur hon ser på framtiden kommer svaret snabbt. "Jag är mycket positiv och har en stor framtidstro på att båda förbunden kommer att växa och utvecklas". En härlig summering av Elisabeth som av många beskrivits som en glad och nyfiken person men också bestämd och mycket noggrann.

På fritiden spelar Elisabeth gärna golf med sin make. Hon har tre barnbarn varav de två lite äldre gillar att pyssla med frimärken och så klart är dom med i Sfu. Elisabeth samlar också frimärken. Redan i 12-årsåldern fattade hon tycke för de små taggiga konstverken. I samband med att hon gick den filatelistiska högskolan 2017 fick samlandet en nytändning. Idag har hon en fin Sverigesamling som är under uppbyggnad. Ett annat område är motivmärken runt ämnet bakverk. Kärleken till dessa kommer från tiden

Kansliets ljusa och rymliga konferensrum på Glasfibergatan 8 i Älvsjö.

med föräldrarnas konditori på 1950-talet. Elisabeth berättar stolt att hon kommer att ställa ut ett exponat i debutantklassen om just bakverk på frimärks- och vykortsutställningen NorrPhil i Täby den 4–7 november i år.

Återigen ett stort grattis till Elisabeth men också till Sfu och SFF som fått en synnerligen kompetent kanslichef. Elisabeths erfarenhet av försäljning, marknadsföring, ekonomi, projektledning och ledarskap är jämte hennes stora sociala kompetens förnämliga tillgångar på kansliet. Vi lyfter på hatten för Elisabeth och önskar henne ett stort lycka till med jobb och utställningsambitioner i framtiden. ●

Vem ligger bakom

Filatelistens nya utseende?

Hej på er, kära filatelister. Jag har precis nyligen installerat mig på kansliet i Älvsjö tillsammans med Elisabeth, där hon håller i hela förbundet och jag fokuserar på Filatelisten. Lagom arbetsfördelning tycker jag.

Jag heter Karin Kjäll och bor i Skarpnäck med min dotter och en lurvig katt. Där trivs jag bra och vi brukar ofta pyssla och skapa tillsammans, eller bara titta på roliga tv-serier, antingen själva eller med min särbo och hans barn. Förutom det brukar jag sjunga i Markuskyrkans damkör och snickra olika saker till hemmet.

1981 föddes jag och växte upp i ett hus utanför Skara med mina föräldrar och tre syskon. Mamma brukade måla tavlor i olja, det kanske är från henne min kreativitet kommer. Efter gymnasiet flyttade jag till Hofors där det fanns en serietecknarskola och gick där ett år. Tack vare att jag gick där fick jag vänner för livet, och dessutom upptäcka att jag faktiskt har en fallenhet för att uttrycka mig i bild. Några år senare började jag teckna serier och fick några utgivna i lite olika tidningar, bland annat serierutor i SKTF-tidningen under något år. Jag hoppas och tror att jag ska kunna bidra med återkommande serieinslag även i denna tidning!

Det tog ett tag för mig att komma rätt med utbildning inom grafisk formgivning, men gick en kvällsskola på Beckmans designhögskola 2005 och frilansade vid sidan av några år. 2008 hittade jag en utbildning till originalare vilket passade mig perfekt, så den gick jag och trivdes utmärkt. När jag gick där blev jag gravid, och min dotter föddes lagom till efter att utbildningen avslutats. Efter mammaledigheten började jag jobba på en reklamateljé

och stannade där i sju år. Där gjorde jag all möjlig grafisk produktion: bildekör, monterväggar, roll-ups, skyltar, broschyrer, visitkort, reklamlblad och hela lastbilstrailers. Det var roligt, men till slut bestämde jag mig för att börja frilansa igen, då med mer erfarenhet och en mer stabil grund att stå på. Nu var det lite mer fart på verksamheten och jag fick göra bokomslag, sätta böcker och många stimulerande illustrationsjobb.

Trots detta är det svårt att klara sig enbart på frilansande, så jag jobbade extra som brevbärare på Postnord, och när jag såg en annons om detta jobb blev jag omedelbart intresserad. Att få göra tidningen på Sveriges Filatelistförbund på halvtid känns väldigt roligt och passar mig dessutom oerhört bra. Jag är så glad att ha fått det här jobbet och ser fram emot att fortsätta utveckla tidningen tillsammans med er medlemmar!

Karin Kjäll

Foto: Jonas Pils

In philately you can discover something new every day ...

www.auctions-gaertner.de | www.cg-collectors-world.com

Consign or sell now! ALL BENEFITS AT A GLANCE

- Discreet and high-quality advice
- Free Valuation
- Fast and reliable handling
- Consignments & Outright Purchase
- Excellent consignment conditions, free of any additional costs ('flat fee all-inclusive')
- Send us your material free of charge as a parcel with DHL or Fedex
- Very strong international client network (over 179,000 potential clients all over the world)
- International auctions 3 times a year
- Reasonable commissions for the Brokerage of consignments

**Direct sale for cash or
consignment to our auctions.
THE CHOICE IS YOURS!**

Our Auctions – YOUR CHANCE!

54th AUCTION
Catalogs online!
17 - 21 OCTOBER 2022
Philately, Banknotes & Coins

55th AUCTION
20 - 24 FEBRUARY 2023
Philately, Banknotes & Coins

56th AUCTION
12 - 16 JUNE 2023
Philately, Banknotes & Coins

Closing date for consignments:
*Single lots 8 weeks and collection
lots 7 weeks before auction*

GET IN TOUCH WITH US: + 49 - 7142 - 789 400 | info@auktionen-gaertner.de

Auktionshaus Christoph Gärtner GmbH & Co. KG

Steinbeisstr. 6+8 / 74321 Bietigheim-Bissingen, Germany / Tel. +49-(0)7142-789400
Fax. +49-(0)7142-789410 | info@auktionen-gaertner.de | www.auktionen-gaertner.de

C.G.

Den reklamerade postanvisningen 1917

Lennart Hultgren har tidigare skrivit en artikel i Filatelisten om ett bedrägeri mot postverket 1917. Det finns en intressant fortsättning på denna historia.

I korthet handlade det om en volontär vid Kungl. Norrlands Artilleriregemente i Östersund som den 4 juni 1917 som tog en postanvisning till löjtnant Hagberg om 45 kronor och 20 öre. Volontären förfalskade löjtnantens och vittnets namnteckningar och fick ut beloppet. Brottet uppdagades och volontären dömdes den 24 september 1917 i ett utslag från Rådstufvurätten för förfalskning till straffarbete i sex månader. Volontären förlorade även sitt "medborgerliga förtroende", under ett år från frigivningen, vilket innebar att brottslingen förlorade sin rösträtt, inte fick vittna i domstol och inte inneha offentlig tjänst under denna tid. Den straffrättsliga konsekvensen "förlust av medborgerligt förtroende" avskaffades 1918.

Båda sidor av postanvisningen kan man se nedan. Postanvisningen är korrekt frankerad med 25 öre små tjänste avstämplat Hagalund den 2 juni 1917 till Östersund. På baksidan kan man se de förfalskade namnteckningarna för mottagaren och vittnet, vars namn var påhittat.

Några år efter det att Lennart köpt postanvisningen, köpte han en reklamation (blankett 329, april 1912) korrekt frankerad med 10 öre små tjänste utgörande reklamationsavgiften. Reklamationen lämnades in på Hagalunds poststation den 9 juni 1917, då löjtnant Hagberg upptäckt att postanvisningen stulits. Historien får en fortsättning.

Här kan man se att det handlade om en postanvisning från Hagalund till löjtnant Hagberg, att postanvisningen överlämnats till manskap och att postanvisningsbeloppet uppgick till 45 kronor och 20 öre. Det rör sig alltså om en reklamation av den postanvisning som visas ovan.

Av handlingarna från rannsakingen av volontären framgår att Postverket i enlighet med den

Postanvisningen, fram- och baksida

ingivna reklamationen fått betala ut postanvisningsbeloppet ytterligare en gång, denna gång till den rättmätige mottagaren löjtnant Hagberg. Postverket framställde därför krav mot volontären att ersätta Postverket med 45 kronor och 20 öre, vilket Rådstufvurätten biföll i sitt utslag den 24 september 1917.

Text: **Lennart Hultgren,**
Rikard Azelius

Polska ambassaden

Nytt från Slaniasamfundet

Den 30 augusti 2022 var samfundets medlemmar inbjudna till Polska ambassaden på Karlavägen i Stockholm.

I en fantastiskt vacker byggnad förhandsvisades en film med Slanias närmaste vänner i Sverige. Zygmunt Kuszelewski och Teresa Pawlak, som berättade personliga minnen av Slania i en film sammanställd av Michael Piotrowski från Polska Institutet.

Deltog i evenemanget gjorde även Polens ambassadör Johanna Hofman och Director för Polska Institutet i Stockholm Pawel Ruskiewicz.

Efter filmvisningen bjöds på vin alternativt alkoholfritt och tilltugg och det var förnöjda deltagare som minglade i muntert samspråk.

På Norrphil den 4 november 2022 mellan kl 12-15 äger Slaniasamfundets höstmöte rum.

Samfundet välkomnar, som alltid, nya medlemmar, och det går utmärkt att delta redan nu i detta möte. Slaniasamfundet honorerar våra uppskattade frimärksgravörer. Genom hedersmedlemskap inräknas de numera i Samfundet. Medlemskapet är fortfarande helt avgiftsfritt. Under mötet kommer filmen av Michael Piotrowski att visas.

En annan stor begivenhet är att Zlatko Jakus kommer att delta och signera egna verk.

Text och foto: **Anitha Schäfer**

Här visas Director för Polska Institutet Pawel Ruskiewicz till vänster och Michael Ruskiewicz, också Polska Institutet.

Zygmunt Kuszelewski och Teresa Pawlak, Slanias närmaste vänner i Sverige.

Sjömannen Lars Odman

Text och foto: **Stefan Norrby**

*"Jag träffade min bror,
vi kände inte igen varandra"*

När jag kom över ett brev sänt till Burma väckte det intresset att skriva lite om denna intressanta korrespondens med sjömannen Lars Odman och då speciellt eftersom jag hade kopierat av brevet från Burma. Brevet i denna korrespondens bland annat från Australien, Burma och Peru har visats i flera utställningssamlingar. Brevet är skrivna från cirka 1860 och fram till tidigt 1880-tal.

Jag har tidigare haft kontakt med en släkting till Lars Odman och fick låna en del brevinnehåll som innehåller mycket intressant läsning, kuvertet till dessa brev hade sålts tidigare. Barnbarnet Margit berättade en del om Lars liv som hon hört genom sina föräldrar. Vid 13 års ålder seglade fadern med honom till Gävle från hamnen i Burgsvik där han mönstrade på en båt som fraktade gods i Östersjön.

Året 1859 hade han fått så mycket av sjömanskunskap att han kunde mönstra på briggen Daphne som jungman och kom iväg på sina första utlandsresor, i första hand till England och länderna runt medelhavet.

Han skriver i brev daterat Cardiff 25/12 1861 "Efter en temligen Qvick resa från Nantes till Cardiff även resan från Hull till Nantes gick fort nog endast vi dref på en engelsk skonare men utan synbar skada".

Efter två år på Daphne mönstrade Lars på fregatten Andrea där han i ett brev hem skriver: "Jag tror att jag snart kommer hem för vi kommer troligen inte att vara borta längre än ett år". Ett år räknades tydligen inte som länge borta. Han skriver ofta att han snart ska komma hem och hälsa på när han kommer till Sverige men än det ena eller andra förhindret gör att han sällan kommer hem på besök.

I maj 1863 skriver han, "Allt har gått bra utom en malör i Gibraltar när vi skulle surra fast skeppsbatarna där jag råkade klämma vänstra armen så benpiporna spräcktes, dock inte så farligt efter sex veckor kunde jag arbeta igen". Hans brev är ganska fåordiga och han berättar sällan något om sig själv och vad han upplevt under sina resor.

Men ibland kommer en "krydda" i breven, som i det skrivet "Bombay 27 nov 1868 ombord på tremastbarken Augusta nu som timmerman när de låg och väntade på last på Mauritius. Han inleder med "Älskade föräldrar" som han ofta gjorde och att han har hälsan och mår bra, den den verkliga poängen kommer i slutet av brevet: "Jag har träffat min bror på Mauritius, vi kände inte till varandra. Vi var tillsammans några dagar". Att slösa med orden var inte Lars stil. Den han träffat var den sju år yngre brodern Olof som seglade på ett australiensiskt skepp. Olof var sex år när Lars lämnade hemmet i Fide det förklarar att de inte kände igen varandra. När de möttes så hade de börjat tala engelska tills de upptäckte att de båda var svenskar för att lite senare upptäcka att de var bröder. Olof återvände aldrig hem till Fide utan emigrerade till Australien.

I brev daterat Bordeaux 22/12 1872 skriver Lars: "Allesamman af besättningen har mönstrat af ock rest hem till Gefle utom styrman ock jag, dät förelåg att vi också mönstrat af ifall vi icke fick den hyra vi ville hafva"

I ett brev ett brev skrivet i Callao i Peru 1875 skriver Lars att de efter två månaders väntan fick order att avgå till Pabellon de Pika i Chile. Här nämner han att manskapets kartor inte räckte till men de litar på att kaptens karta duger. Här lig-

ger de i lång väntan på att få lasta Guano, Lars skriver, Pabellon de Pika är i sig själv det ogästvänligaste land i världen, det består endast av kala berg vilka en ¼ mil från kusten uppnår en höjd av 6000 fot (1800 meter). Sanden är så lös att man sjunker ändå till knäna när man försöker gå på den. Här finns inget annat än sand, sten, berg och kaktusar". Vatten och föda måste föras sjövägen till skeppet, de ligger till ankars utanför och kan ta sig till land med mindre båtar. Lars meddelar också här att en "Gosse ombord har dött vilken vi grävt ner tillsammans med andra sjömän som fått sin sista avräkning". Det var säkerligen tuffa livsvillkor för besättningen. Anledningen till att de får stanna där länge är att rallarna håller på att lägga räls fram till Guanon och han påpekar att arbetstakten är låg hos rallarna. Han nämner också att de haft cirka 20 jordstötar (skalv) så sanden kommit att täcka guanon vilket även det fördröjde lastningen. I slutet på brevet skriver han att de ska

besvara brevet med vändande post och lämnar adress Akyab Burma, svensk-norska konsulatet eftersom han visste att där skulle skeppet ligga ett tag i närheten när de kom dit.

Från Bordeaux 12/1 1879 skriver han att lönen blivit så usel han tjänade nu inte mer som timmerman än han gjort som jungman för 20 år sedan. Kanske är det detta som driver honom hem till Fide några år senare.

Efter cirka 30 år ute i världen återvände Lars till sin hemby Fide norr om Burgsvik, han köper en egen båt jakten Petrine och fraktade mestadels slipsten runt om i Östersjön. Sandstenen till denna bröts runt om i trakten. I returlasten hem fanns oftast beställda varor till handelshusen i Visby, Klinte och Burgsvik. Hans syn blev allt sämre och de sista sex åren i livet var han helt blind. Hans gravsten finns på Fide kyrkogård norr om Burgsvik med texten "Sjökapten Lars Odman född 1837 död 1927". Han blev aktningvärd 90 år. ●

Vi vill se och inspireras av vad ni medlemmar ägnar er åt för aktiviteter. Skicka gärna in bilder med tillhörande beskrivningar till redaktion@sff.nu.

Höstupptakt på Bänkåsviken Alnö

Sundsvalls Frimärks- och Vykortsklubb bjöd in till höstupptakt på Bänkåsviken Alnö.

Frimärksklubben rivstartade söndagen den 21 augusti med att bjuda in närliggande klubbar till en aktivitetsrik träff med föredrag, lotteri (vinst på alla lotter), auktion samt försäljning av frimärken, brev och vykort.

Inbjudan hörsammades av 12 "utsocknes" och 20 från hemmaklubben, vilket får betraktas som en bra uppslutning med tanke på dom stora avstånden vi tampas med här i Norrland.

En höjdpunkt var föredraget som hölls av Tore Olsson, Medelpads sjöhistoriska förening. Vi fick lära oss vilken stor varvs- och hamnstad Sundsvall med omnejd varit. Vidare gick han in på den omfattande ångbåtstrafik som var viktig för persontrafik, godstransporter och postbefor-

dran. Som ett komplement till föredraget visade en av klubbens medlemmar delar av sin samling av ångbåtsvykort och ångbåtsstämplar. När ett så intressant ämne som detta behandlas av en så sakkunnig person som Tore växer intresset och nya fördjupningsfrågor kommer fram. En sådan fråga var: "Var låg alla ångbåtsbryggorna geografiskt och hur knöts de ihop av ångbåtslinjerna?"

En annan höjdare var auktionen som visade att klubben presenterat ett intressant material då budgivningen blev så livlig.

Vid halvtid bjöd klubben på kaffe och smörgås, vilket uppskattades när programmet sträckte sig mellan klockan 13.00 och 17.00.

Speciellt bland de tillresta samlarna kom det fram att man redan ser fram mot nästa års upptaktsträff.

Text: **Lars-Håkan Jonasson**
Foto: **Börje Johansson**

Stamps in Svedala – *den samlarvänliga mässan*

Lördagen den 10 september ägde traditionsenligt frimärks- och vykortsmässan Stamps in Svedala rum. Mässan har växt mycket sedan starten för mer än 20 år sedan och lockar idag både besökare och handlare från ett stort geografiskt område, långt utanför Skåne. I år fanns t.ex. handlare med från Tyskland och Danmark i söder och Stockholm i norr. Även PostNord fanns på plats och sålde frimärken i stora volymer. Så pass att vissa utgåvor tog slut av det som fanns medtaget.

Tyvärr märkte vi i år ett något lägre besöksantal, särskilt på eftermiddagen, jämfört med tidigare år. Förklaringen till detta är troligen en kombination av ökad smittspridning och sämre ekonomiska tider. De som kom kunde däremot göra nya fynd till sina samlingar i mässans stora och luftiga lokal, ta en kopp kaffe i cafeterian och träffa både SFF och Sfu. Båda förbunden fick nya medlemmar, vilket är roligt.

Jag pratade med flera handlare som var mycket nöjda med sin försäljning. Hade även förmånen att samtala med många besökare och flera av dem visade mer än gärna upp sina nyinköp och berättade hur dessa passade i den egna samlingen. Jag blir lika fascinerad varje gång jag får höra hur och på vad det går att samla på. Upphör aldrig att bli positivt överraskad och kan bara konstatera att mångfalden och samlingsmöjligheterna är obegränsade. Det är bara den egna fantasin som sätter gränsen. Det är väl det som är vår hobbys stora styrka!

Från mässarrangörshåll gör vi vårt bästa för att skapa en bra mix av säljare och material. Detta för att alla ska kunna lämna mässan med en positiv upplevelse och nya objekt att berika sin samling med. Redan nu pågår planeringen inför nästa års mässa. Hoppas vi syns bland besökarna andra helgen i september 2023!

*Text och foto: **Andreas Björk***

Rune i Bäckens sommarauktion

En 50-årig tradition

Ända sedan i slutet av 60-talet samlas ett antal östgötar och smålänningar i Ydres djupa skogar för att äta smörgåstårter och ha sommarauktion under fruktträden hos Rune Ericsson. I sann Ydre-tradition benämns personer med förnamn och gårdsnamn – därav Rune i Bäck.

Rune bor underbart vackert intill sin sjö vid Sund tillsammans med katten Nisse.

I skuggan under fruktträden med utsikt över sjön blev auktionsförrättaren John Fritz smått poetisk och utbrast "Det här är lyxkvalitet – i kväll kan jag dö". Vi hoppas att så inte skedde.

Tranornas tutande kunde höras i bakgrunden denna ljuvliga sommardag.

Ett tiotal vänner hade infunnit sig för att bjuda på plats medan Magnus Anderson och Håkan Johanson höll ordning på poströsterna.

Hans Gunnar Eklöf är, förutom Rune själv, den ende som deltagit i auktionerna sedan tidernas begynnelse i slutet på 60-talet. John Fritz anslöt i början på 70-talet. De flesta av deltagarna har gjort detta evenemang till en tradition i mer än 30 år.

Eftersom Rune inte använder dator så handskriver han auktionslistor och postar dem till deltagarna på försommaren. Rune har gått i den gamla skolan och hans piktur är vacker och lätt att läsa. På auktionsdagen hade det tillkommit nya objekt och alla får en ny handskrivna tilläggslista i handen på plats.

De 300 auktionsobjekten kunde man beskåda i Runes gästhus. Här fanns allt från fina skillingar till vackra försändelser, vykort och fyndlådor. Mycket material var postalt intressant från norra Småland och södra Östergötland.

Dueller uppstod. Budspadarna åkte upp och ned. Flera gånger stred budgivarna John Moberg, Karl Axel Johansson, Hans-Ove Aldenbrink, Tommy Gustafsson och Hans Andersson tills någon sade "Ok – då får du ta den då".

Auktionen tog ett par timmar. John Fritz, som höll i klubban, tog några korta pauser för att dricka vatten och berätta roliga historier.

När auktionen var över skulle allt summeras. Vi övriga bjöds på kaffe och tårter i väntan på resultatet. Katten Nisse kom och småpratade med oss. Det var diskussioner om filatelins framtid och vad förbundet och lokalföreningarna borde göra under äppelträdets vackra lövverk.

När alla gjort rätt för sig och fått sina objekt begav jag mig hemåt med många tankar och fina minnen.

Det var nog inte bara jag som tänkte att det här vill jag uppleva en gång till. Frimärkssamlandet både förenar och skapar vänner och vackra minnen.

Jag kunde inte heller komma ifrån känslan att jag träffat Pettsson och Findus i verkligheten.

Text: Thomas Hagström
Foto: Hans-Ove Aldenbrink,
Thomas Hagström

Håkan Johanson och Hans-Ove Aldenbrink inspekterar objekt innan auktion.

▲ Rune Ericsson (Rune i Bäckén) – arrangören.

◀ Deltagare sedan 60/70-talet.
Hans Gunnar Eklöf & John Fritz.

Nisse övervakar att allt går rätt till.

Auktionssalen – John Fritz håller ordning!

NorrPhil 2022

Årets största Frimärks- och Vykortsmässa!

Tibble Gymnasium, Täby Centrum, Täby 4 – 6 november 2022

Öppettider:

Fredagen den 4 november 10:00 – 18.00

Lördagen den 5 november 10:00 – 17.00

Söndagen den 6 november 10:00 – 15.00

Utställning

Vi visar 70 frimärks- och vykortssamlingar, varav många i världsklass.

Nästan alla samlarområden presenteras i form av samlingar. Bl.a visar vi ett av världens dyraste brev ”Alexandria Blue Boy”, en världsberömd brevsamling från Gustav Vasas tid och framåt samt den berömda ungdomssamlingen ”The Magic World of Harry Potter”.

Aktiviteter utöver utställningen:

- Experter för rådgivning, värdering och ev. mottagning för försäljning.
- Frimärks- och vykortsauktion.
- Frimärks- och vykortshandlare.
- Intressanta föredragshållare.
- Inköp av guld, silver och mynt (Myntkompaniet deltar).
- Intressanta aktiviteter för sportlovslediga ungdomar
- Fyndlådor, lotterier (1:a pris, ett skilling-bancobrev!) och mycket annat.

Se mer här:
www.norrphil2022.se

Fri Entré!

NorrPhil 2022 är en nationell och regional frimärks- och vykortsutställning som arrangeras av Norrorts Frimärksförening i Täby tillsammans med andra frimärksklubbar i Stockholmsområdet

Australiens kängurur

Text: **Christer Brunström**

Efter upptäckten av Australien skapade briterna ett antal kolonier med självständig administration. Först i början av 1901 slogs New South Wales, Queensland, South Australia, Tasmanien, Western Australia och Victoria samman till Commonwealth of Australia eller bara Australien på svenska.

De olika kolonierna hade haft delvis olik utformade postverksamheter. Kanske var detta orsaken till att det dröjde ända till den 2 januari 1913 innan Australien fick sina första frimärken med giltighet i hela landet. Gemensamma lösenmärken hade dock getts ut redan den 2 juli 1902 men de saknade helt landsnamn.

Trots att Australien blivit ett enat land redan 1901 fortsatte de nyblivna delstaterna att använda sina egna frimärken. Under de första åren var de endast giltiga i den egna staten men från den 13 oktober 1910 kunde de användas på post i hela landet. Det dröjde dock ända till den 1 maj 1911 innan portosatserna standardiserades.

Först den 2 januari 1913 kom de första frimärkena med landsnamnet AUSTRALIA. Som synes hade man haft lång tid på sig att välja motiv för landets nya bruksfrimärken. Valet föll på det djur som nog de flesta associerar med Australien – kängurun. Både New South Wales och South Australia hade redan tidigare visat detta emble-

matiska djur på sina frimärken. (Bild 1)

Frimärksmotivet hade designats av B. Young och han hade valt att visa en stående känguru på en karta över Australien. Det trycktes sedan i boktryck av J. B. Cooke. Vi är säkert många samlare som fascineras av detta tämligen enkelt utförda frimärke som kom i ett stort antal olika tryckningar ända fram till 1945. (Bild 2)

Den första utgåvan från 1913-1914 bestod av 16 valörer från ½ penny till £2. Några av lågvalörerna förekommer endast från denna första tryckupplaga. De ersattes nämligen tämligen omgående av frimärken med kung George V som motiv. Enkelt uttryckt kan man säga att det under de kommande åren användes kungamärkena på vanlig brevpост medan kängurumärkena oftast kvitterade portot för tyngre försändelser, flygpост och liknande.

Det som skiljer den första utgåvan från alla de andra är vattenmärket: bokstaven A med en krona. (Bild 3)

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Bild 4

Bild 5

Bild 6

Bild 7

Den här första utgåvan kan specialiseras. Det finns inte bara olika nyanser utan även typskillnader på en del märken. En del av vattenmärksvarianterna är riktigt sällsynta med katalogvärdet på så mycket som £35 000!

År 1915 tryckte J. B. Cooke en ny upplaga som omfattade valörer från 2 pence till 5 shillings. Det som skiljer denna tryckning från den första är det modifierade vattenmärket. Denna utgåva är mycket ovanlig i ostämplat skick medan stämplade exemplar är mera överkomliga. I ostämplat skick värderas de sju märkena till £2 000. (Bild 4)

Ovanstående tryckning fick en mycken kort kurseringstid eftersom det från oktober 1915 användes ett nytt vattenmärke där kronan är smalare än i tidigare versioner. Detta vattenmärke kom sedan att användas på olika tryckningar fram till 1927. Kontraktet att trycka frimärkena vandrade år 1918 från J. B. Cooke till T. S. Harrison. A. J. Mullett hade hand om tryckningen från 1926 till 1927 varefter kontraktet gick till J. Ash som sedan tryckte de återstående utgåvorna (med undantag för frimärket år 1945). (Bild 5)

Under perioden 1929-1930 kom de sju högsta valörerna från 6d till £2 med ytterligare en ny variant av vattenmärket. Denna gång består vattenmärket av ett stort antal kronprydda An. (Bild 6)

Den sista tryckningen från J. Ash kom under perioden 1931-1936. Den består av samma sju valörer som tidigare men med ytterligare ett nytt vattenmärke som denna gång har med förkortningen C of A (= Commonwealth of Australia) mellan kronorna. Frimärket med valören 2 shillings från 1945 har samma vattenmärke men här har man ändrat lite på gravyren. (Bild 7)

Som framgår av ovanstående är det i första hand vattenmärket som avgör till vilken serie frimärkena tillhör. Det krävs alltså stor förtrogenhet med att hitta och avgöra vattenmärkets utseende för att korrekt placera in frimärkena i sitt album.

Jag har i många år samlat dessa märken och för att göra det extra svårt har jag valt att endast inkludera ostämplade utgåvor. Med tanke på att speciellt pundvalörerna har extremt höga värden kommer min samling aldrig att bli komplett. Men det är trots att trevligt att ha med några av dessa sällsynta märken och lyckligtvis finns det en lösning på detta problem. Pundvalörerna existerar med SPECIMEN-påtryck och de är oftast prisvärt överkomliga. (Bild 8)

Kängurumärkena användes även för tjänstestamp och de har i allmänhet perforerats med bokstäverna O S (= Official Service). År 1932 fick

Bild 8

Bild 9

valören 6d påtrycket O S. Här bör tilläggas att det finns många förfälskningar av speciellt de perforerade tjänstefrimärkena. (Bild 9)

Under och direkt efter första världskriget övertrycktes några kängurumärken med N. W. PACIFIC ISLANDS för att användas i den tidigare tyska kolonin Nya Guinea. Valören 2 shillings finns också med övertrycket B.C.O.F./JAPAN/1946. Dessa frimärken användes på de australiensiska postkontor som upprättades i Japan efter världskrigets slut. Det finns följaktligen ytterligare en hel del kängurufrimärken som använts utanför Australien. Här väljer man naturligtvis själv hur långt man vill gå i sitt samlande.

Det kan för många tyckas märkligt att samla exakt samma motiv men kängurufrimärkena har sin speciella charm. Andra samlare väljer kanske att dessutom samla dem stämplade eller varför inte posthistoria frankerad med dessa frimärken. I Australien finns det omfattande specialkataloger över dessa olika specialiteter. ●

ANNONS

Internet 7

26 oktober kl. 18.00 - Häften & Posthistoria

Internetauktion Live i två avsnitt.

Avsnitt 1: Äldre häften och moderna tripplar samt stor samling i två utrop. Även partier.

Avsnitt 2: Singelobjekt med utrop av svensk och utländsk posthistoria samt ett antal partier.

Frimärksauktioner
TRE KRONOR
 Frimärken - Vykort - Mynt/Sedlar - Samlarsaker

www.trekronor.one

info@trekronor.one 070 - 598 80 08
 Rönnbärsvägen 17 - 711 33 Lindesberg

Utrikes pakettjänster

Dokument kopplade till utrikes paket bjuder på ovanligt mycket och intressant postal dokumentation att studera. Det börjar med stämplarna och etiketter från inlämningen, inklusive numrering och dirigering. Att kunna kvittera för betalningen med PKM-kontrolltryck i kanten på blanketten måste ha blivit en lättnad för postkassörerna. Det fanns inte mycket plats för frimärken på blankettens framsida.

Baksidan blev en vanlig lösning, men då försvann en del av anvisningarna. Posten i utlandet hade nog svårt att kontrollera att betalningen stämde. Den fick lita på avsändarlandet. Frågan är hur många som förstod att det var PKM-kontrolltrycket som gällde.

Många postala markeringar hjälper oss att följa postvägen. Blev det en retur, ändrades den oftast till billigaste hemväg. Returen måste betalas av paketets ursprungliga avsändare. Paket som kvitterats i PKM både ut och för retur är rariteter. "Enklare" returpaket går dock att hitta i bevarad svensk dokumentation.

Att tolka stämplarna och etiketter från tullhan-

teringen bjuder på andra utmaningar. Det är inte alltid lätt att avgöra vad som är postalt. Posten svarade för en del hantering och tog betalt för sina tjänster. Det resulterade i lösen som kvitterades med frimärken, från 1976 allt oftare kontant i PKM.

Även för avisering och utlämning hittar vi åtskilliga stämplarna och etiketter. Att hitta objekt där flera dokument "hänger ihop" ökar intresset.

Jag nöjer mig denna gång med en kortare inledning och låter dokumenten tala för sig själva. Jag avslutar här och ser fram emot nya synpunkter och kommentarer.

Text: **Giselher Naglitsch**
giselher.naglitsch@gmail.com

Postförskott med flyg till Finland 1982. Adresskort, inlämnat på MALMÖ 28 den 21/01 -82. Nummeretikett 05 793 Malmö 28. Vikt 10 kg och 900g. Avgiften 84:00 betalades kontant, kvitterat med PKM-kontrolltryck till höger. P-nr 1623 = Malmö 28, som fick PKM redan den 17 oktober 1975. Postförskott SEK 2 000:-. I Finland omräknades postförskottet till FIM 1 579. En stor röd etikett visar omräkningen och anger förtullningsavgiften 15 Mark. Den mindre, röda etiketten manar att paketet bör avhämtas så fort som möjligt. Det gjordes i KEURUU 2/2 -82, då avgiften kvitterades med frimärken på baksidan. Tolv dagar på väg.

Paket från Belgien 1977. Adresskort med inlämningsstämpel: SCHAEERBEEK 15 II 77 (kl.)12. Vikt 1 kg och 200 g. Etikett: 541 Schaerbeek. Porto 169:00 BFR, kvitterat med järnvägspostens frankeringsmaskin. Dirigerat med etikett via Herbesthal. Transit: BRUSSEL 15 II 77 (kl.) 23. Ankomst: TRELLEBORG UPAK C 1/3 -77, samma dag tullstämpel TRELLEBORG 1 med ankomstnummer 00601. Violet stämpel: Tullinbetalningskort medföljer inte. Lösenetikett 600 öre.

Vidhängande avi postförsändelse från utlandet. Ankomst: ENSKEDE 1, 29/3 -77, utlämnat samma dag. 42 dagar på väg. Stämpel: Hämtas på postanstalten Nynäsvägen 299. Lösen, som avsåg postens tullhantering, betalades kontant och kvitterades med PKM-kontrolltryck till höger på avin: P-nr 5200 = Enschede 1, som fick PKM den 12 augusti 1976. Kunden fick sitt PKM-kvitto och paketet. Blanketterna häftades ihop och sparades en bestämd tid på postkontoret, innan de hamnade i "skräppåsen" till författaren.

Hemtagningspaket från Hong Kong 1990. Adresskort: Inlämnat HONG KONG 17 AP 90, stämpel och nummeretikett. Vikt 2 kg 350 g. Svensk violett stämpel FLYGPOST. Röd TOMTEBODA TULL 24 apr 1990. Stort violett H och violett stämpel HEMTAGNING Stockholm Tull, som markering av rutin för förenklad tulldeklaration. Gul nummeretikett: 7179 HÄMTAS Märsta centrum.

Tillhörande avi hemtagningspaket från utlandet, utfärdad av postkontoret i Märsta centrum, där paketet kvitterades och utlämnades med MÄRSTA 1, 26/04 -90. Expeditionsavgiften 24:- betalades kontant och kvitterades med PKM-kontrolltryck till höger på avin. Det tog bara nio dagar för kunden att få sitt paket. Kunden fick ett gult PKM-kvitto, vilket förmodligen klistrades på ett verifikat i adressatens redovisning. Blanketterna häftades ihop och sparades en bestämd tid på postkontoret, innan de hamnade i "skräppåsen" till författaren.

Paket till Finland med tilläggförsäkring 1999. Detta Inlämningskvitto för ett 1:a klasspaket kan bara dateras och lokalisera med P-nummer och PKM-kontrolltryck. P-nr 5413 står för Järfälla 4. Det finns skrivet för hand och i kontrolltrycket. Även datum finns skrivet för hand: 990903. Men det stämmer dåligt med PKM-kontrolltrycket som säger: 990904.

Här har vi ett exempel på den nya teknik och nya blanketter som infördes under 1990-talet. Den stora nyheten var att varje försändelse fick sitt unika nummer tryckt redan på blankettsatsen – i streckkod och klarskrift. Dokumenten fick en generell utformning och kunde

med kryssmarkeringar användas för olika tjänster. Postens dotterbolag krävde uppdelning av intäkterna dem emellan. Därför behandlades betalningen som två transaktioner: Frakten 275 kronor kvitterades med PKM-kontrolltryck längst ned till höger på inlämningskvittot, transaktionsnummer 0103. Tilläggförsäkring utrikes upp till 10 000 kr kostade 50 kr. Det kvitterades separat med transaktionsnummer 0104. För de två betalningar skrevs det ut separata PKM-kvitton. Kunden tyckte det räckte att spara avin som kvitto på försändelsen och frakten och ett påklustrat PKM-kvitto som dokumentation av tilläggstjänsten.

Streckkoden med försändelsens identitet registrerades genom skanning på avgångsposten. Till den kopplades all övrig data, delvis hämtad från datorn. Det som lagrades i systemet vara det som gällde – oavsett vad någon kunde ha skrivit på blanketten.

Returpaket, internationellt postförskott Finland 1980. Postkassan i Nybro häftade ihop sammanhörande dokument innan de lades i fack för redovisning och senare arkivering/makulering. Att hitta en så komplett dokumentation, som detta returnerade postförskott till Finland hör till rariteter av den högre graden. Att här beskriva allt i detalj skulle föra för långt. (Välkommen till Norrphil i Täby i november. Där hoppas jag även kunna bjuda på muntlig presentation av objekten i mitt exponat.)

Först har vi ett adresskort från NYBRO 11/03 -80 med tio stämplor och etiketter. På adresskortet är utgående frakt, 33:80 kvitterad med PKM-kontrolltryck till höger. Tulldeklarationen upplyser att godsets ursprungsland är Taiwan. Det är 2 st bilstereoboosters och värdet är 420 kronor. Blanketten Internationell postförskottanvisning lyder på SEK 458. En påbörjad betalning, omräknad till 410:82 (Mark), har makulerats och markerats med retur. Intressant TURKO-stämpel på baksidan. Avi om postförsändelse från utlandet. Adresskort Returpaket är utfärdat av Tullposten Stockholm Ban den 15 apr 1980. Till höger på detta kort har returportot 25:00 kvitterats med PKM-kontrolltryck.

Orsaken till returen förklaras av en notering mitt på adresskortet: retur impostlicens saknas. Avsändare fick tillbaka sina boosters och ett PKM-kvitto på returfrakten. Blanketterna häftades ihop för en tids arkivering på postkontoret. Fyra decennier senare vållade de en budgivningskamp på Tradera.

Nordiska frimärken

- nya utgåvor

Sverige

3 november

En magisk jul

Design: Sabina Wroblewski Gustrin.

Häfte 10 självhäftande frimärken, 10 motiv, Julpost. Storlek: 26,5 x 26,25 mm.

Vintermagi

Foto: Karin Alfredsson/Johnér, Asaf Kliger, Gunilla Falk, Mathias Darmell, Henry Arvidsson.

Konst: Elisabeth Kristensen/Icehotel 32, Art Suite "Blue Tundra". Design: Carina Länk

Häfte 10 självhäftande frimärken, 5 motiv, inrikes brev. Storlek: 36,6 x 26,5 mm.

Fågelpost

Design: Sabina Wroblewski Gustrin

Rulle: 100 frimärken/rulle,

1 motiv, inrikes brev.

Storlek: 36,6 x 26,5 mm

Fågelpost

En magisk jul

Vintermagi

Här hittar du mer information: www.postnord.se/om-oss/om-frimarken/frimarksaret

Åland

20 oktober

Hare (miniatyrark)

Konstnär: Martin Mörck,
Formgivare: Johanna Finne,
Kalligraf: Ruizhen Liu.
Frimärksstorlek: 60 × 50 mm
Miniatyrarkets storlek: 170 × 95 mm
Upplaga: 25 000.

Julen 2022

Konstnär: Sami Saramäki, formgivare Johanna Finne.
Upplaga: 130 000 & 45 000. Valörer: Julpost (1,20 €)
och Världen (2,60 €). Storlek 35,6× 25,5 mm
Arkstorlek: 2 × 20 frimärken

Här hittar du mer information: www.alandstamps.com/produkter/frimarken/utgivningar-2022

Färöarna

24 oktober

Färöiska mineraler

2-stämplade miniark. Kalcit och
koppar. Foton: Jarðfeingi.
Värde: 29,00 och 43,00 DKK.

Jul og advent

2 st frimärken, självhäftande häfte
med 2 x 3 stämplor och 2 vykort.
Konstnär: Heiðrik á Heygum.
Värde: 19,00 och 29,00 DKK.

Här hittar du mer information: <https://en.stamps.fo/for-philatelists/stamp-programme-2022/>

Staffa – ett paradiset för motivsamlare?

Text: **Christer Brunström**

De senaste åren har vi av olika orsaker tvingats avstå från resor till främmande länder. I brist på egna upplevelser har jag vid några tillfällen plockat fram mitt exemplar av *Island Britain*, en bok som berättar om de många små öarna som man hittar längs Storbritanniens kuster. Många av dessa isolerade öar har organiserat privata lokalposter i de fall Royal Mail har avstått från att erbjuda postbefordran från och till den aktuella ön.

Idag finns det en enda fungerande lokalpost av detta slag i Storbritannien och det handlar om ön Lundy i Bristolkanalen mellan England och Wales.

Här skall det dock handla om en helt annan ö och om utgivningen av "frimärken" som har lurat samlare sedan början av 1970-talet. Det är historien om samvetslösa entreprenörer som överöst marknaden med färggranna etiketter som samlare köpt i tron att det handlade om genuina frimärken.

För att ett lokalpostföretag skall kunna anses som legitimt måste det naturligtvis erbjuda regelbundna posttjänster om än av enklaste slag. Det bör finnas en portotabell som gör det möjligt för brevskrivare att räkna ut hur mycket det kostar att skicka ett vykort, brev eller paket. Just detta är något som lokalposten på Lundy erbjuder de tusentals turister som varje år besöker ön.

Staffa är en liten ö bland de Inre Hebriderna i Skottland. Den ligger runt tolv kilometer nordväst om den betydligt större ön Mull. Trots sin litenhet är ön en av de mest kända bland Hebriderna och det hänger mycket samman med kompositören Mendelssohns besök år 1829. Det han ville bekanta sig med var Fingal's Cave, en av öns mest imponerande grottor. Tre år senare skrev han ouvertüren Hebriderna som även är känd som Fingal's Cave. Mendelssohn beskrev grottan som en jättelik orgel.

En annan välkänd besökare var den franske

författaren Jules Verne. Han besökte ön år 1839. Verne förlade handlingen i romanen *Le rayon vert* (Den gröna strålen på svenska) till just Staffa. Denna spännande roman kom först 1882.

Staffa är en ö med ett rikt fågelliv, en varierande flora och de berömda grottorna. Vid dåligt väder kan det vara svårt att stiga iland på ön som varit obebodd i mer än 200 år. Från april till september lockar ön så många som 20 000 besökare. Dagsturer organiseras från Mull eller Iona. Tidigare var det vanligt att lokala kryssningsfartyg stannade till vid Staffa för att låta intresserade passagerare göra ett kortare besök.

Inför turistsäsongen 1969 organiserades en

Bild 1: Förstadagsbrev med den första serien komplett. På baksidan finns ett brittiskt frimärke med valören 4 pence för transporten från Isle of Iona till mottagaren i Worthing.

Bild 2

Bild 3

lokalpost mellan Staffa och Iona för att göra det möjligt för besökare att sända hälsningar till släkt och vänner. För detta ändamål gav organisatörerna ut en serie på fyra frimärken med valörerna 1 penny, 5 pence, 1s6d och 1s9d. Först dagen var den 18 juli 1969. (Bild 1)

Frimärkena var välgjorda och tryckta av Format International Security Printers, ett på den tiden mycket välkänt företag i branschen. Förutom porträtt av drottning Victoria visar frimärkena ett kors, Mendelssohn med Fingal's Cave och en pampig vapensköld. Drottning Victoria och maken prins Albert besökte Fingal's Cave på Staffa år 1847.

Frimärkspressen runt om i världen berättade om de nya frimärkena från Staffa och jag kontaktade de ansvariga för att få ett brev från ön. Det postades på Staffa den 25 maj 1970 och fick även ett stämpelavtryck med texten POSTED IN FINGAL'S CAVE / STAFFA. Brevet frankerades med två Staffamärken som gav ett totalt porto av 6 pence. Därefter transporterades det med båt till Isle of Iona där det överlämnades till det brittiska postverket. Portot till Sverige var då uppenbarligen 9 pence. Här visas fram- och baksidorna av kuvertet. Enligt anvisningarna fick lokalpostmärkena endast placeras på baksidan av brev och till vänster på vykort. (Bild 2 och 3)

Det är mycket oklart vilket porto som gällde för brev mellan Staffa och närmaste brittiska postkontor. Jag skulle tro att det nog räckte med vilken valör som helst. Man kan dock konstatera att arrangemanget fungerade och det gick i högsta

grad att sända brev och vykort från Staffa.

Under 1970 gav Staffa ut ytterligare ett frimärke som fick valören 2s6d. Det visar en uniformerad soldat från regementet Sutherland Highlanders. Det var betydligt enklare utfört än de fyra första frimärkena. (Bild 4)

Bild 4

När Storbritannien gick över till decimalvaluta övertrycktes de fem första frimärkena med nya valörer. (Bild 5, nästa sida)

Än så länge verkar det mesta rimligt och tämligen seriöst.

Men redan 1972 spårar det ur totalt. Den engelske frimärkshandlaren Clive Feigenbaum (1937–2007) tycks på något sätt ha tagit över kontraktet för Staffas frimärksutgivning. Feigenbaum var på många sätt en märklig (men uppenbarligen framgångsrik) figur i frimärksvärlden. Upplägget gick ut på att han betalade en mindre summa pengar till öns ägare för rättigheten att ge ut "frimärken" med Staffas namn.

Bild 5

År 1970 hade Feigenbaum uteslutits ur Philatelic Traders Association och primärt för sin inblandning i dubiösa öpostfrimärken. År 1971 var han misstänkt för att ha tagit emot stulna frimärken från British Museum. Åtalet lades ner eftersom bevisningen inte räckte till. Senare låg han bakom produktionen av "guldfrimärken" från Staffa. Han var också under en period runt 1988-1989 styrelseordförande för Format International som ju hade tryckt Staffas första frimärken. Format International hade grundats 1967 och företaget tryckte frimärken för ett mycket stort antal länder runt om i världen. Exakt hur involverad Feigenbaum var under de första åren är oklart men det var endast den första utgåvan från Staffa som trycktes av företaget.

När Jacques B. Calmeyn år 2000 gav ut sin katalog Scotland – Local stamps Private post listade han otroliga 1 558 olika frimärken och souvenirblock från Staffa fram till 1986 (och jag tror nog att det även därefter har tryckts ytterligare hundratals frimärken och block med Staffa som påstådd utgivare).

Om utgåvan från 1969 var professionellt utformad och tryckt kan man tyvärr inte säga samma sak om Feigenbaums frimärksproduktion (även om det finns undantag). Genomgående handlar det om frimärken som trycktes i ark med åtta olika motiv. I stort sett alla dessa utgåvor har motiv som de ansvariga trodde skulle passa just tematiska samlare. För att även erbjuda mindre kapitalstarka samlare något att köpa blev de ofta orderstämplade.

Låt mig ta ett tydligt exempel. Jag har valt ett ark och ett block som i motsats till resten av alla dessa "frimärken" faktiskt har motiv från Staffa.

Arket består av åtta frimärken: fyra för vanlig post och fyra för flygpост. Märkena visar vyer av ön, Fingal's Cave och ett passagerarfartyg som stannat till vid ön. Stämpeln är tryckt och förmodligen redan på tryckeriet. Enligt Calmeyns katalog gavs serien ut 1973 men stämpelavtrycket är daterat 1.1.1974 vilket i och för sig är en omöjlighet eftersom "posten" endast var igång under sommarhalvåret. (Bild 6)

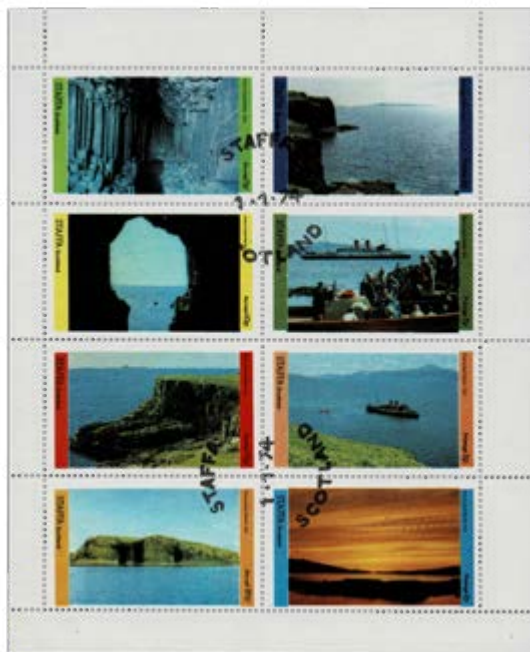

Bild 6

Till serien med motiv från Staffa hör också ett block med valören 50p. Det visar Fingal's Cave och vad som troligen är en viking. Namnet Staffa har nordiskt ursprung och torde betyda något i stil

Bild 7

med stav- eller pelarön. Säkert ett lämpligt namn med tanke på de branta kusterna. Öns högsta punkt är 42 meter. (Bild 7)

I stort sett alla frimärken från Staffa är av medioker tryckteknisk kvalitet. Vi kan nog konstatera att frimärksutgivningen för Staffa lönade sig för Feigenbaum som med tiden kunde köpa en

stor del av Easdale, en annan ö i Skottland (som han naturligtvis också gav ut frimärken för trots att Royal Mail hade ett postkontor på ön).

Under årens lopp har Staffa haft många ägare men numera ägs ön av National Trust for Scotland.

Kanske någon läsare nu frågar sig om en text av detta slag hör hemma i en seriös publikation som SFT-Filatelisten. Jag vill nog hävda att det finns all anledning att informera om Staffa och alla dessa "frimärken."

När jag tittar på eBay och skriver in Staffa hittar jag betydligt fler än 1 300 olika objekt som är till salu. Det är uppenbart att alla dessa utgåvor har fått en enorm spridning och då kan det vara bra att känna till vad det handlar om. Kort sammanfattat har den stora majoriteten av Staffas "frimärken" mycket litet med filateli eller postal verksamhet att göra. ●

ANNONS

12 öre vapentyp plåt 5-8

av Mikael Carlsson

En fortsättning på tidigare 12 öre Vapentyp plåt 1-4 av samme författare.

Boken är en genomgång av utgåvan 12 öre vapentyp, både historiken och de tekniska detaljerna kring de leveranser/tryckningar som gjordes med dessa plåtar. Även exempel på helsaker med dessa märken finns avbildade. Våldigt många positioner på respektive plåt är bestämda och illustrerade med detaljfoto på avvikelser. Varje position på plåten har identifierats när det varit möjligt. Kanske inte alla samlare går på djupet men är man intresserad av detta märke är denna bok till stor nytta.

Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581-6772 eller Swish 123 009 62 97. Ange vilken bok/böcker på inbetalningen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer eller e-post. Vi skickar spårbart.

Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö.
tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu

Med varma gratulationer vill vi uppmärksamma våra medlemmar som fyller år i november.

90 år

26 Melker Ghazala, Förslöv

85 år

14 Claes Lindahl, Trelleborg

17 Björn Widén, Karlstad

80 år

8 Jan Linderöth, Stockholm

18 Maj Hedlund, Kåge

19 Björn Larsson, Lilla Edet

21 Jan-Olof Grahn, Solna

21 Leif Jaråker, Västerås

75 år

2 Ivan Forsgren, Umeå

2 Bengt Martinsson, Vännäs

3 Jan Nordh, Säter

15 Klas Nordlind, Stockholm

16 Lennart Olsson, Vingåker

22 Jens Jensen, Lindome

27 Bengt Yngve Bengtsson,

Varberg

70 år

25 Sven-Olof Pettersson, Båstad

26 Wolfgang Löhrich, Frankfurt

26 Ulf Ekenstierna, Skövde

60 år

6 Carl Axel Hedström, Lerum

14 Ronny Friman, Ängelholm

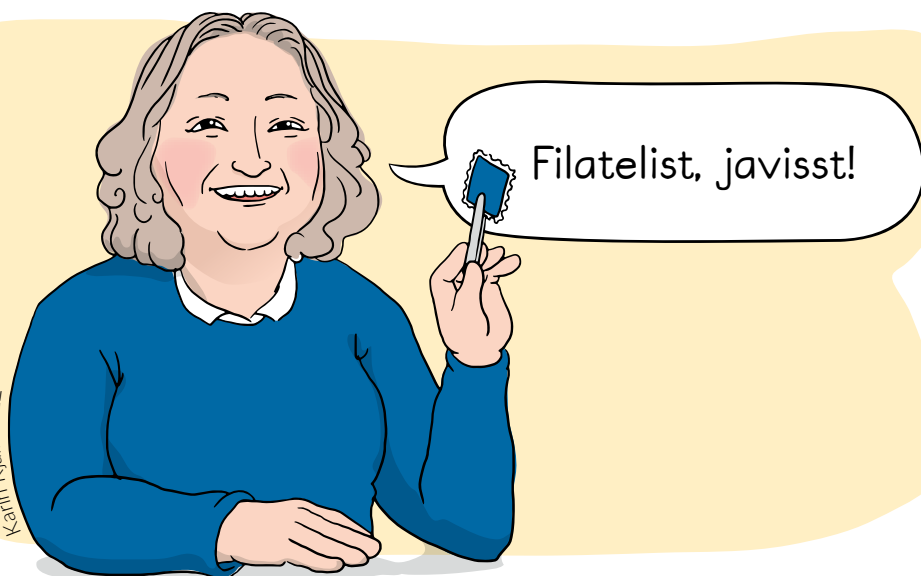
25 Christer Berg, Nyköping

27 Hakan Akcura, Stockholm

50 år

10 Natalia Karavaeva, Stockholm

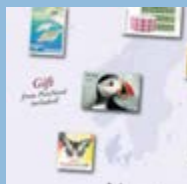
Karin Kjäll 2022

ANNONSPUSSEL

Nummer 6-2022

Från vilka av våra annonsörers hemsidor är nedanstående bilder hämtade? Skicka svaret med namn, adress och gärna eventuell e-postadress på ett vykort eller via mejl så att vi får lösningen senast 20 oktober: SFF-Filatelisten, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö eller redaktion@sff.nu.

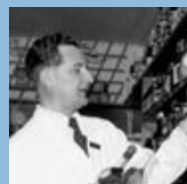
A

B

C

D

1:a pris

Faroese stamps årsbok 2020, skänkt av Posten Färöarna.

Årsboken på 110 sidor ges ut i en begränsad upplaga på 1 000 exemplar och innehåller alla frimärken som gavs ut under 2020. Priset för årsboken är 520 danska kronor.

2:a-3:e pris

En trisslott vardera.

Vinnare och lösning presenteras i nästa nummer.

Lycka till!

MARKNADSPLATSEN

KÖPES

Jag köper de vackraste märkena till högsta dagspris. Allt av intresse, främst klassiskt (5,5,5) men även modernt. Magnus Engstedt, Sjömansgatan 42, 553 12 Jönköping. 070-666 76 18. info@magnusengstedt.se

Oscar F39 boktryck. Dorotea, Jörn, Ratan, Stensele, Ursviken. Via mejl: ralfnorberg@hotmail.com eller tel. 070-621 12 71

Nominalvara. Köper ostämplade frimärken Frankrike, Schweiz, Tyskland, Österrike. Även större partier. För dagspris kontakta: bernt.e42@gmail.com

Frimärken och brev stämplade Österåsen från Z-län på vapen-, lejon- och ringtyp. Forss på ringtyp från Z-län. Österåsen på Oll Y-län. Järpen på Oll Z-län. Ryttern, Haraker och Lillhärad U-län på ringtyp, lösen. Arne Strömbäck, Box 155, 72105 Västerås. 073-709 13 55. stromback.arne@gmail.com

Halland Söker så snygga hallandsstämplor som möjligt på Oscar. Önskar lista med ort och pris. Bernt-(Arne) Magnusson. Klarinettvägen 4, 302 93 Halmstad. filateli45@gmail.com

Germania Tyska Riket. Stämplade märken önskas, både singel och partier. Önskar lista och priser. Bernt-(Arne) Magnusson Klarinettvägen 4, 302 93 Halmstad. filateli45@gmail.com

SÄLJES

Ortstämplor säljes alla emissioner och län. Sänd lista till Gunilla Lindström, Sofiebergsvägen 19 184 91 Gallboda eller nilla1946@outlook.com

Vykort, 8 st olika på båten Motala express. Numrerade 1 till 8. Pris 50 kr inkl. porto. Swish 0706-958 888. Bank 7244-12 45 953. Hans-Ove Aldenbrink tel 0706-958 888.

Vykort, 8 st olika på bärgning av Per Brahe. Numrerade 1 till 8.

Pris 50 kr inkl. porto. Swish 0706-958 888. Bank 7244-12 45 953. Hans-Ove Aldenbrink tel 0706-958 888.

Postfriskt stämplat Sverige. Nytt och gammalt. Även hela Norden. Bertil Malm, Skarke, Rödjan 1, 532 73 Varnhem. bertilmalm368@gmail.com

Berlin, 25% av Michel. Det mesta av o och en del **. Sänd mancolista till: Bengt Sjögren, Östra Långgatan 13, 45772 Grebbestad, 0525-104 74.

Svenska FDC säljes. Listor sändes gratis. Kjell Kvarnström, Munke-rudsvägen 72, 684 32 Munkfors

Motiv: Arkeologi, Bilar, Blommor, Boxning, Cykel, Djur, Fartyg, Fiskar, Fjärilar, Flygplan, Folkdräkter, Fotboll, Friidrott, Fåglar, Hundar, Jul, Järnväg, Kartor, Katter, Konst, Läkare, Musik, Mynt, Nobel, Olympiader, Religion, Reptiler, Ridsport, Rymd, Röda Kors, Scouting, Segling, Simning, Snäckor, Sport, Teater, Unifor-

• • • • •
Manus till småannonser skickas till SFF-Filatelisten, Glasfbergsgatan, 125 45 Älvsjö eller till redaktion@sff.nu senast **7 oktober**. Förskottsbetalning sätts samtidigt in på bankgiro 581-6772 Sveriges Filatelist-Förbund. **Pris annons** för privatpersoner: 50 kr för 5 rader (cirka 150 tecken inklusive mellanrum). För

längre annons debiteras 50 kronor för fem nya rader. Markera noga om annonsen hör till **bytes, köpes, säljes** eller **övrigt**. För stav- eller slarvfel ansvaras ej.

OBS! För auktioner och evenemang behövs ingen annons, utan mejla datum för dessa till info@sff.nu.

Är du medlem kan du själv lägga in ett obegränsat antal sökbara annonser med bilder helt gratis på Samlamera (samlamera.sff.nu).

mer, Vapensköldar. Nu även Arkitektur, Berömda personer, Flaggor, FN-UPU m.fl. 41.500 olika utgåvor. 100 motivområden. Begär listor. Billigt: Endast 3 kronor per Micheleuro. 5-15 procent rabatt vid större köp. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Stockholm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Ländersamling styckas och säljes billigt. 258 länder, drygt 42.000 olika utgåvor. (Endast 3 kronor per Micheleuro) Från Aden till Övre Volta. Dessutom 5-15 procent rabatt vid större köp. Begär listor över länder du vill komplettera. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Stockholm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Lyxstämplar. Jag har de märken du saknar i lyx-klassiskt eller modernt. Även svåra VM på band. Magnus Engstedt, Sjömansgatan 42, 553 12 Jönköping, 070-666 76 18, info@magnusengstedt.se

Minnespoststämplar till och med 1987, cinderella, ortstämplar, vykort med mera. kent.jiresjo@telia.com tel 070-775 08 25. Se även samlamera.sff.nu, säljare Onsalakent

Besök min hemsida på www.samlamera.se. Klicka på webshop och säljaren Pincett. Marknadens bästa utbud av lyx/klassiskt-modernt.

Brevklipp Sverige, 900 gram. Portofritt vid betalning i brev eller personkonto Nordea. Klipp även från Danmark, Norge, Finland, Tyskland, Ungern, Island, Italien, Kanada, Färöarna och Grönland. Bertil Malm, Skarke, Rödjan 1, 532 73 Varnhem. bertilmalm368@gmail.com

ÖVRIGT

Skänker bort en låda med försändelser mest Sverige samt brev med minnespoststpl PT-kort, Maxi-kort och lite övrigt. Vikt 30 kg, hämtas i Helsingborg. Först till kvarn. Tel: 070-22 52 013. Mejl: finn-nielsen@telia.com.

MÖTEN

Besök gärna www.sff.nu/moten, där står mer utförlig information om möten i din förening.

ALINGSÅS: Varje onsdag utom jul och nyår, Noltorpsgatan 3 kl. 18

ALVESTA: Andra tisdagen i månaden september – december. Föreningsgatan 1 kl. 19

ARVIKA: 10/10, 21/11, 12/12. Ingesunds Folkhögskola kl. 17.30

BOLLNÄS: Andra torsdagen i månaden. Bystugan i Lenninge kl. 18.30

BORÅS: 20/10, 17/11, 8/12. Viskastrandsgatan 5 kl. 18.30

EKSJÖ: 19/10, 12/11, 16/11, 14/12. ABF-lokalen Bryggaregatan 2, Eksjö kl. 18.30.

ENKÖPING: 7/10, 11/11, 2/12. Wallinska gården, Kryddgårdsgatan 8 kl. 18.30

FALKENBERG: 26/10, 16/11, 21/12. Samlarträffar onsdagar kl. 15. Framtidens hus, Torggatan 5, Falkenberg

FALUN: 10/10, 14/11, 12/12. Nybrokyrkan kl. 19. SMU-ingången från Nybrogatan.

GÖTEBORG:

Islandsklubben: 13/10, 10/11, 8/12. Lundenhallen (Kärralundsgatan 3), öppnas 18.00, mötet börjar 19.00

SFF: 20/10, 3/11, 17/11. Dalheimers hus, Slottsskogsgatan 12, mötesrum Karl Johan. Föredrag eller annat program kl. 18.30.

HALMSTAD: 12/10, 9/11, 14/12. Servicehuset Karl XI vid Lilla Torg kl. 18

HANINGE: 2:a och 4:e måndagen i månaden, september till april. PRO-Villan, Runstensvägen 38, Handen kl. 19.30

HELSINGBORG: 3/10, 7/11, 5/12. Lybecksgatan 22, Råå kl. 18

HUDIKSVALL: 31/8, 21/9, 12/10, 2/11, 23/11, 14/12.

HULTSFRED-VIMMERBY: 12/10, 2/11, 23/11, 14/12 Turbingatan, Vimmerby, Vimarhems personalmatsal. Kl. 19–21.

HVETLANDA: 18/10, 1/11, 15/11, 29/11, 13/12. Stationsgatan 5D, Vetlanda kl. 19, vid auktion visning från 18.30

HÄSSLEHOLM: 12/10, 26/10, 30/11. Orienteringsklubbens lokal på Hövdingegatan 26 kl. 18

HÄRNÖSAND: 9/6, 8/9, 13/10, 10/11, 8/12. Vårstagatan 1 kl. 14

HÖRBY: 4/10, 1/11, 6/12. ABF:s lokal, Tingsg. 26 C kl. 18

JÖNKÖPING: 25/10 kl. 15, 12/11 Frimärkets Dag Stadsbiblioteket kl 11-15, 22/11, 13/12. Duvgatan 22, Österängen, Jönköping kl. 18.30

KALMAR: 13/10, 10/11, 8/12. IOGT-NTO-huset, Trädgårdsgatan 12 kl. 18–20.30

KARLSBORG: 10/10, 14/11. Parkvägen kl. 19

KARLSHAMN: Första måndagen i varje månad, Karlshamnstravet, Hokavägen 23, Asarum kl. 18

KARLSKOGA: 19/10, 2/11, 16/11, 7/12 kl 19.00. Rävåskyrkan, Karlskoga

KARLSKRONA: Onsdagar kl. 14-18. t.o.m. 14/12. Vykortskvällar från kl. 18 5/10, 2/11 o 7/12. Klubblokal Nya Skeppsbrogatan 3 Karlskrona.

KLIPPAN: 11/10, 1/11, 22/11, 6/12. Sågen (Ängelholmsgatan 9) kl. 19

KRAMFORS: 20/10, 17/11, 15/12. HSO-lokalen, Strandgatan 19. Från kl. 17.30, möte kl. 18.30

KRISTIANSTAD: 8/11, 22/11 ABF 2 vån Blekingevägen 15 D från Kl: 17:30 till ca 20:00

LAHOLM: Andra torsdagen i månaden, september–december. Klarabergslokalen kl. 18

LANDSKRONA: 18/10, 1/11, 15/11, 29/11. Helsingborgsvägen 2A källarlokalen kl. 18.00.

LIDINGÖ: 27/10, 17/11, 15/12 Ansgarskyrkan i Lidingö Centrum kl. 18 till 20.

LIDKÖPING: Tredje tisdagen/månad utom december då det är andra tisdagen. FUB-lokalen Hästhagsvägen 3 kl. 19

LINDESBERGS FK: 20/9, 18/10, 15/11, 20/12

LINKÖPING: Andra måndagen/månad september–maj. Klockhuset, Hjälmåtersgatan 6 E kl. 18, mötesstart kl. 19

LUND: 11/10, 8/11, 29/11. Träffpunkt Laurentiigatan 18 (ingång mot Bredgatan), Lund. Kl. 17.45 – 21.00.

MALMÖ: Se föreningens hemsida <http://mff-filateli.se>, och se filiken program

MARKS KOMMUN: Andra måndagen i varje månad. Kommunhusvägen 3, Fritsla, Chickidés lokaler kl. 19

MJÖLBY: 10/10, 14/11, 12/12. ABF-lokalen, Kanikegatan 15, Mjölby kl. 19

MORA: 7/11, 5/12. Mora Kulturhus kl. 18

MOTALA: 11/10, 8/11, 6/12 kl. 18

NORRKÖPING: 12/10, 9/11 och 7/12. Alla ca 17.00 – 21.00. Alla möten sker på Riks City dagcentral, Norra Lundsgatan 7.

NORRORTS FRIMÄRKSFÖRENING: 17/10, 31/10, 14/11, 28/11, 12/12. Lokal Tibble Gymnasiums matsal.

NORRTÄLJE: 9/10, 18/10, 1/11, 15/11, 29/11, 13/12. ABF Norrtälje kl 18.30, möte från kl 19.00.

NOSSEBRO: 12/10, 9/11 14/12. Stationshuset, Järnvägs g. 5 kl. 19

OLOFSTRÖM: Andra tisdagen/månad. Folkhögskolan i Jämshög kl. 18.30

OSBY: 2:a onsdagen/månad. Vykortssektionen samma tid men 3:e onsdagen. Lokal ABF "Pannan" Industrigatan 7 kl. 18.30

OSKARSHAMN: 2:a och 4:e tisdagen/månad (sep–nov, jan–maj). PRO-lokalen, Åsaskolan hus B kl. 18.30

OSKARSTRÖM: 3:e torsdagen i sept – nov. Folkets Hus, hobbylokalen i källaren kl. 18.00.

OVANSILJANS FILATELISTFÖRENING: 7/11, 5/12, 9/1. Mora kulturhus kl 18.00.

SKARA: 24/10, 14/11, 5/12. Ny lokal: Jarlagatan 12 kl. 18.30.

SKÖVDE: 11/10, 8/11 och 6/12. Studieförbundet Vuxenskolan, Rådmansgatan 24 kl. 19

SOLLEFTEÅ: 1/11 och 6/12 18.00. Lokal Hullsta gård.

STENUNGSUND: 7/11 kl. 14.00, 5/12 18.30 Hasselbackevägen 38

STOCKHOLM

Asiensamlarna: Möte i Stockholm var tredje lördag i varje månad. AB Phileas lokaler kl. 11

Hembygdsfilatelisterna: 20/10, 1/12. Plats meddelas på hemsidan, kl. 17.00–18.30

Islandssamlarna: 10/10, 3/11, 1/12. Phileas lokal på Svartensgatan 6 kl. 19

SPFK: Möten varje tisdag under januari–maj och augusti–november. Timmermansgatan 46 kl. 10–12

SSPD: 12/10, 19/11 kl. 11–15. 7/12, ABF-huset, Sveavägen 41, mötena kl. 17.00. Föredragen kl. 18.30. Lokal: Landsort, plan 3.

SUNDSVALL: 7/11, 5/12. Kyrkans hus, Floragatan 4 (lokal Paulus). Samling från kl. 17.30, möte 18.30

TORSHÄLLA: 22/5, 28/8, 4/9, 25/9, 9/10, 23/10, 6/11, 20/11, 4/12, 18/12. Riktargatan 66 kl. 09.30

TRAHERYD: 25/10, 15/11, 6/12. Verdandilokalen Södra Stationsgatan 25, Traryd. Kl. 18.30, mötesförhandling kl. 19.30.

TROLLHÄTTAN: 24/9 kl 10-14, 5/10, 19/10, 2/11, 12/11, 16/11, 30/11, 14/12. Kyrkans Hus, Drottninggatan 42

TÄBY: 17/10, 31/10, 14/11, 28/11, 12/12. Tibble Gymnasium, matsalen kl. 18.30

UDDEVALLA: 13/9, 11/10, 8/11, 13/12.

ULRICEHAMN: 19/10, 16/11, 14/12. Vuxenskolas lokaler, Södra Kullagatan 3A, 1 tr kl. 18

UMEÅ: 20/10, 17/11, 15/12. Östra Kyrkogatan 14 (Tempelridarna) kl. 18.30

VARBERG: 11/10, 8/11, 13/12. ABF, Brunnsbergsv. 5.

VINDELN: Första onsdagen varje månad. ABF, Vindellallerian kl. 18

VÄRNAMO: 28/10, 24/11, 29/12. PRO-huset, Lagmansgatan 15 kl. 18

VÄSTERVIK: 12/10, 9/11, 14/12. Lionslokalen, Hallströmsgatan 26 (inne på gården).

VÄSTERÅS:

Västerås ABB: 17/10, 21/11, 19/12. IOGT kl. 19:00.

Västerås FF: 11/10, 8/11, 13/12. Studieförbundet Vuxenskolan, Lysgränd 1, Västerås.

Västerås FK: 7/11, 19/12. Vuxenskolan, Lysgränd 1 kl. 19:00.

VÄXJÖ: Månadsmöten i Mariakyrkan 2/11, 7/12. Dagledigträff i klubblokalen 19/10, 16/11, 12/12 julmiddag.

ÅMÅL: 11/10 höstauktion, 8/11 och 13/12. Åmålsgården kl 18.00.

ÄNGELHOLM: 10/10, 12/11, 14/11, 19/12. Godtemplargården Södra Kyrkogatan 9 Ängelholm 19.00.

ÄLMHULT: Andra tisdagen i varje månad. Gärdesgatan 26 A kl. 18.30

ÖREBRO: 11/10, 8/11, 13/12. Rostahemmet kl. 18

ÖRNSKÖLDSVIK: 14/9, 12/10, 9/11, 14/12. Ödbergsgården, Skyttegatan 3 kl 18.30 – 21.00.

ÖSTERSUND: 18/10, 1/11, 5/11, 12/11. Prel. Östersunds bibliotek kl. 11.00 16.00. 15/11, 29/11, 13/12 Biblioteksgatan 33 kl. 18.

ÖSTHAMMAR: Uppgifter om föreningens verksamhet finns på www.ostfil.se

Skicka in era mötesdatum till nummer 7 senast den 19 oktober till info@sff.nu. Nummer 7 kommer ut 11 november.

Nordisk FILATELI

ETABLERAD 1937

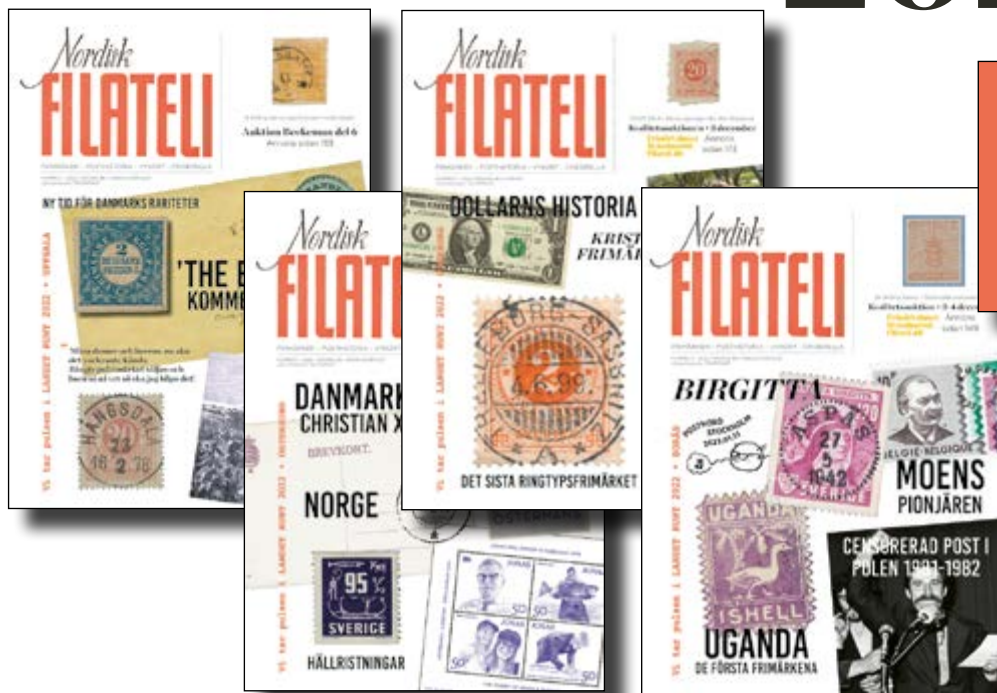

Jonas Hällström
Chefredaktör

Vårt Bookazine är det enda i världen för vår hobby och tidningen anses vara en av de bästa i världen.

FRIMÄRKEN - POSTHISTORIA - VYKORT - CINDERELLA
1 FEBRUARI • 15 APRIL • 1 JULI • 15 SEPTEMBER • 15 NOVEMBER

Ett nummer till 2022

Nummer 5
Publiceras
15/11
2022

188 + 172 + 200 + 176 sidor hittills i år ...

Köp prenumeration nu online

filateli.se

eller skicka ett vykort till redaktionen: Nordisk Filateli, Box 6099, 102 32, Stockholm

Kommande aktiviteter

AUKTIONER

OKTOBER

- 17-21/10 Christoph Gärtner i
Tyskland
24-25/10 Göta i Partille
26/10 Tre kronor i Lindesberg
29/10 JFF Storauktion i
Jönköping

NOVEMBER

- 5/11 Trollhättans FF
9/11 Skanfils höstauktion
i Oslo
12/11 Philea i Stockholm, mynt
13/11 Nordhallands FF på
Samlamera
15/11 Frimärksnetto i
Helsingborg
21/11 Göta i Partille
24/11 Philea i Stockholm,
kvalitetsauktion
30/11 Tre kronor i Lindesberg

DECEMBER

- 1/12 Tre kronor i Lindesberg
3-4/12 Frimärkshuset i
Stockholm
14-15/12 Philea i Stockholm

UTSTÄLLNINGAR

OKTOBER

- 13-16/10 Liberec 2022 i Liberec
i Tjeckien (Fepa)

NOVEMBER

- 4-6/11 Norrphil 2022 (N+R)
8-12/11 Cape Town 2021 i
Kapstaden i Sydafrika (I)
Flyttad från 2021
24-26/11 MONACOPHIL 2022
Monaco

2023

- 24-26/3 Riihex 2023 i Finland (N)
25-28/5 Ibra 2023 i Essen i
Tyskland (I)
2-4/6 Nordia 2023 på Island (No)
Nyborg 2023 i Nyborg i Danmark (N)

MÄSSOR OCH EVENEMANG

- 9/10 Norrtäljemässan
12/11 Samlarmässa i Eksjö
15/11 Frimärks-Netto i
Helsingborg
12/11 Frimärkets dag

KALENDARIET UPPDATERAS ÄVEN KONTINUERLIGT PÅ WWW.SFF.NU/EVENEMANG.
SKICKA IN NYA DATUM TILL: INFO@SFF.NU.

AUKTIONER

Auctionhouse International 040 - 25 88 50
08 - 32 70 70
Postiljonen
Vi står för tillit
stampauctions@postiljonen.se www.postiljonen.com

Norges største auksjonshus!

Alt i frimerker, mynter, sedler, antikviteter, sølv, kunst og andre samleobjekter.

www.skanfil.no

Auktion 6 november

Se på internet ca 16 000 objekt.
Eller beställ en tryckt katalog till kommande auktioner.
Frimärken köpes större samlingar, rabatthäften m.m.

www.jarlvik.com

Björn Jarlvik Filateli / Stockholm
Tel 070 6504926, bj@jarlvik.com

Skicka in din annons till redaktion@sff.nu.

TROLLHÄTTAN

Auktion den 5 nov. Nils Ericsonsgymnasiet
kl 09.30. Visning kl. 08.30.
Beställ auktionskatalogen!
Ring Eric Johansson: Tel 0730-593 562
Trollhättans Filatelistförening

samlamera!

Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund
www.stampdealers.se

Auktion 13/11

Nordhallands Filatelistförening på Samlamera

Utställningar på nätet: www.netex.se

Frimärksauktioner

TRE KRONOR

Frimärken - Vykort - Mynt/Sedlar - Samlarsaker
www.trekronor.one • 070-598 80 08

VF auktion

www.vf-auktion.dk
Online auktioner
Gratis auktionskatalog
Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
DK - 1820 Frederiksberg
Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

www.philea.se

8 auktioner om året

VI KÖPER KONTANT BÄTTRE SAMLINGAR

Alla länder aktuellt. Bra betalt!
Ring gärna till 073-98 06 003 eller maila till stamps@mimir.se

www.mimir.se

(Associerad med AB Philea)
Svartengatan 6 nb, 116 20 Stockholm

AUKTIONER

Frimärksauktion i Jönköping

Lördag 29 oktober kl. 14.00 Cirka 2600 utrop.

Frimärken, vykortspartier, ortstämplor, nominal, stor samling tändsticksetiketter, fyndlådor m.m.

Alla objekt är avbildade på [Samlamera 1/9](#).

Katalog skickas per post eller via mejl: info@junefil.se eller ring 070-695 88 88. Visning av objekt sker tisdag 25/10 15.00 - 21.00 och 29/10 från 09.00. Mer info på www.junefil.se.

Jönköpings Filatelist-förening

För senaste information,
besök förbundets hemsida
www.sff.nu

FRIMÄRKS-NETTO AUKTIONER
frimarksauktioner.se
15:e udda månader

Butik och Postorder sedan 1968
Frimärks-Netto / SAFE Album
safealbum.se
Bruksgatan 30, 252 23 Helsingborg, Tel 042-14 49 82

E-HANDEL

Upptäck oss! Du också!
www.nordfilateli.se

My Stamps
Hög kvalitet av bättre Sverige före 1940
Tel: 070-518 92 30
Se www.mystamps.se

www.unidafi.com

Frimärken och häften
Sverige, Norge, Danmark, Island, Finland,
Grönland, Färöarna, DVI, Åland
Unidafi AB

Hundratusentals frimärken från de flesta LÄNDER och
MOTIV. Skriv/ring till oss och ange ditt samlarområde.
Beställ en "personlig prislista"!
www.mimir.se
(Associerad med AB PHILEA)
Svartensgatan 6 NB, 116 20 Stockholm, Tel: 08-38 13 23, stamps@mimir.se

Här finns det plats
för fler annonser!

www.norsten.com

Besök min websida och se mina specialofferter och prislister.
SVERIGE, ISLAND, DWI, GRÖNLAND m.m.
Karl A. Norsten AB
Box 1069, 181 21 Lidingö, Tel. 08-767 08 61 karl@norsten.com

Auktion och direktförsäljning
av frimärken från Kina och Asien
www.dtstamps.com

HAR DU BESÖKT VÅR HEMSIDA?
Hos oss hittar du mängder av intressanta
objekt till bra priser. *Besök oss redan idag!*
www.OnlinePhilately.com

FACIT
stamps

Omfattande sortiment
postfriskt Sverige - ständigt
nya specialerbjudanden!

040-25 88 55 · www.FACITstamps.se

 posten

Köp norska
frimärken
online

posten.no/frimerkebutikken

BUTIKER

URVALSHÄFTEN

Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

SVERIGEPRISLISTA

Komplett 30 sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855-2021 till låga priser.

www.frantzideal.se

IDEAL Frimärksurval, Mältarevägen 49, 342 35 Alvesta,
Tel: 070-248 93 60, E-post: frantz@telia.com

DAVO ALBUM

har en elegant design
Beställ prislista idag
Stor sortering insticksböcker

Pris-
exempel

Sverige utan fickor
1855 - 1989
inkl. pärm + kasett 640:-

FRIMÄRKSCENTRUM I VÄXJÖ

Kungsgatan 16A, 352 33 Växjö
Tel 0470-198 40

Internet: www.frimarkscentrum.se

UPPSALA FILATELI HB

Ring 0768687807 för öppettider

Se även: www.facebook.com/uppsalafilateli
Butik: Väderkvarnsgatan 35A Uppsala 076-8687807
dag.ekdahl@gmail.com KÖPER/SÄLJER

CONTENTA FRIMÄRKEN AB

Tomtebogatan 17, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651

Se prislista på www.contenta.se
contentastamps@hotmail.com

BLANDAT

Svenska Vykortsföreningen

Äntligen höst!

Kort-nytt's höstnummer
ute i början av september
med bl. a. Svenska flottan
500 år

Gå med nu och få årets
tidningar.

Tre digitala och ett fysiskt
möte i höst

Signaturförteckning Annicka Lindeberg
planeras under hösten. Medlemmar kan ladda
ner den gratis och köpa våra 33 tidigare
signaturförteckningar för 150 kr.

Läs mer och gå med på vår hemsida!

Hemsida: www.samlavykort.se
Facebook: www.facebook.com/Samlavykort
Mejl: info@samlavykort.se
En Riksförening inom SFF

NORRTÄLJEMÄSSAN

9 oktober kl. 10-14 i Folkets Hus, Galles gränd
Handlare med frimärken och vykort, värderingar,
lotteri och brev på inträdesbiljett, liten utställning
Arr: Norrtälje Frimärksklubb och Norrorts Frimärksförening

Vykort och frimärken Samlarmässa sön 23/10

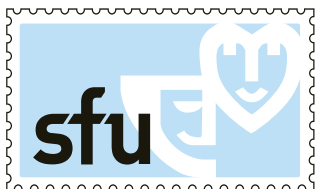
Dahlheimers Hus, Göteborg kl 10-15.

Göteborgs Vykortsklubb

Foto: Ali Bakhtari

SVERIGES / sfu.se
FRIMÄRKSUNGDOM

Medlemskapet kostar bara
100 kr/kalenderår!

Till och med 1/12 är priset
50 kr och då ingår startpaketet!
Ange kampanjkod - HOST22

*Hälsningar
Stampe*

Anmäl ditt barn till
Sveriges Frimärksungdom!
Detta får ni:

- Inbjudningar till aktiviteter där ni bor
- Stampes brev med en massa roligt
- SFUNG medlemstidning, 6 nummer per år
- Vara med i roliga och spännande tävlingar.

Det ingår även ett

Startpaket

med bland annat pincett och album!

Gå in på hemsidan sfu.se/bli-medlem
och registrera ditt barn, eller använd
QR-koden nedan.

sfu.se

Internationell auktion

16 - 18 mars 2023

Nu kommer det mer Kina!

Inlämning till vårauktionen är igång!

Vi erbjuder även kontantköp samt att ombesörja upphämtning.

Kontakta Andreas Lindekvist på:

040-25 88 52 eller andreas.lindekvist@postiljonen.se

Auktionen maknadsförs på MonacoPhil 2022!

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection